

# MAGYAR LAPOK

XII. évfolyam, 145 (3307) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12-27.

## Szemben az igazsággal

(P. I.) Rendkívüli idők, válságok és fordulópontok biztos jele a fogalmak éles és tiszta határvonalainak elmosódása s ezzel kapcsolatban az igazság elhomályosodása. Azt is mondhatnánk, hogy az igazság tulságosan szétszóródik ilyenkor, elvegyül a hamisság és közömbösség parttalan, feneketlen óceánjában. Azért van manapság is annyi féligazság, annyi megtévesztő eszmeáramlat és gyakorlatilag megcáfolhatatlan, kiirthatatlan tévedés. Természetes, hogy az ember életében mutatkoznak meg ezek a jelenségek. Az igazság, de a hamisság is akkor mutatkozik meg a gondolkodó, az észlelő előtt, amikor haszna, illetve kára tapasztalható az emberek mindennapi életében. Az igazság sorsának folyását követi az ember sorsa is. Elmosódott, elhomályosodott igazságok, hamissággal kevert valóságok korszakában az ember lelki és szellemi arcéle is elmosódott és elhomályosodnak rajta az isteni eredet vonásai. A féligazságok korának embere maga is félelmes. Sehová sem köti le magát, szereti a bizonytalanságot, számító és elvből nem vall semmiféle elvet.

Egészen közelről szemlélhetjük ezeket az állapotokat a vallás, illetve vallástalanság területén. Hol van ma a biztos határ a közgondolkodásban is az Isten-hívés és az istentelenség között? Ha sokan is emlegetik a „Mindenhátot”, a „Gondviselést”, a „Teremtőt” (csak mi irtuk nagy betűkkel ezeket a szavakat, mert nem mindenki írja és mondja ki így!), ez még nem bizonyíték a hívő mivolt mellett. Számtalan esetben bebizonyosodik, hogy a nagy szavakba teológiai tudatlanságot, vagy egyenesen tévedést pakolnak. Sokszor gondolt ezeknek a szavaknak kimondója csak a titokzatos erőre, kozmikus kisugárzásra, pantheista egy-lényre, amikor gyanutlanok talán jámbor kenetességnek vélik szóhasználatát.

Elkent, elködösített, szétfolyó fogalmak és féligazságok korában jó néha kimondani a végtelenül egyszerű pontosan körvonalazott és meghatározott igazságot is. Nemrégien ültük meg Urnapját, amikor a csodálatos létezésben tartózkodó Krisztust körmenetben hordoztuk végig, most pedig Jézus Szíve ünnepe köszönt reánk és szintén körmenetben hódolunk az isteni Szív előtt. Az ünneplésen tul ezek a körmentek a kiállításnak, a bátor hitvallásnak az alkalmi is. Nem csak kifelé, hanem az önmagunkkal tartott számításban is. Mert sokan vannak, akik ajkukon a kereszténység kényre-kezdre kiszakított igazság-foszlányaival úgy állnak ünnepeink, körmeneteink előtt, mint a legsötétebb pogány. Még akkor is, ha közömbösségük, vagy hitetlenségük tengerébe néhány féligazság, néhány kényelmes igaz elv és törvény uszkál.

## Amerikai tengernagy utazik Martinique szigetére az átvétel megbeszélésére

Kezdeti sikereket ért el a partraszállás Rendova szigetén. Még nem dőlt el a tengeralattjárók és hajókaravánok közötti halálos küzdelem

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Az angol hirszol-gátat washingtoni híradása szerint az amerikai haditengerészeti miniszterium bejelentette, hogy Hoover tengernagy Martinique szigetére megy, hogy megbeszéléseket folytasson a sziget francia főbiztosával.

A Pest írja: Zürichi jelentés szerint angol repülők pénteken nappali támadást intéztek Észak-Franciaország és Belgium egyes részei ellen. Rotterdamtól délre heves légiharcok voltak, amelyben mindkét részről elpusztult néhány gép. A Földközi tengeren a szövetségesek folytatták támadást. Kat Szárdínia és Szicília ellen.

Genfből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Az Associated Press jelentése szerint Knox tengerészeti miniszter a sajtóértekezleten az atlanti és a csendestengeri hadászati helyzetről azt mondta, hogy Amerika nyersolajban hiányt szenved és kénytelen azkültől szerezni.

Rómából jelentik: (MTI) Mint a reggeli olasz lapok jelentik, március 1. és június 30. között 1586 ellenséges repülőgépet lőttek le a német-olasz légierő és légvédelmi ütegek, ami körülbelül 8000 ember elvesztését jelent.

## Rendova szigetének nincs nagy jelentősége

Berlinből jelentik: (B. T.) A délnyugati csendestengeri eseményekről Berlinbe érkezett hírek megerősítik, hogy az amerikai partraszállás Rendova szigetén kezdeti sikereket ért el. A megjegyzésekben az a nézet tükröződik ki, hogy Mc Arthur a közeljövőben a kisebb szigeteket támadja meg, aminek nincs jelentősége, mert csak kiindulási pontokul használnák. A németek úgy vélik, hogy az amerikai

parancsnok támadó szándékai Rabaul ellen irányulnak. A német sajtó is élénk figyelemmel kíséri az eseményeket, amelyekben a csendestengeri harciselekmények felélenkülésének a jelét látja. Japán forrás alapján az a meggyőződés alakult ki, hogy a japán hadvezetés már számított az ellenség kezdeményezésére és felkészültek annak elhárítására.

## Sok hadihajót vesztek az amerikaiak Rendova szigetén

Tokióból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A Domei-Iroda jelenti, hogy mértékadó tengerészeti megfigyelők az alábbi részletekben foglalják össze azokat a ragyogó sikereket, amelyeket a japán tengerészeti légierő június 30-án és július 1-én egy hatalmas ellenséges hajókaraván ellen aratott Uj Georgia szigetcsoporthoz tartozó Rendova sziget közelében. Japán tengerészeti repülők június 30-án nagy ellenséges rombolót, egy kisebb rombolót és 3 csapatszallítóhajót elsüllyesztettek. Súlyosan megrongáltak egy rombolót és 3 csapatszallítóhajót. Lelőttek 50 ellenséges repülőgépet. Japán repülők másnap elsüllyesztettek egy B osztályú cirkálót két nagy

rombolót és megrongáltak egy B osztályú cirkálót, valamint elpusztítottak 27 repülőgépet.

## Berlin vélemény a tengeralattjárók háborujáról

Zürich. (Bud. Tud.): Berlinben a tengeralattjárók háborus kérdéséről szólva a Die Tat berlini tudósítója szerint utalnak arra, hogy az angolszász hajókaravánok légibiztosítása, amelyet a hadihajók kiegészítéseként alkalmaznak, bizonyos szempontból hatásosabbnak bizonyult. Az ellenséges légi egységek az angolszász hajókaravánok biztosítására Uj Foundland, Grönland, Írország és Anglia repülőtereiről szállnak fel.

Azonban az igazságok elmosódásának jelenségén kívül a szellemek oszlásának a kora is ez a mi idők. A folyamat — ha lassú is — elkerülhetetlenül visz. csoportosít a két pólusra, illetve csak valamelyikre közülük.

Ilyenkor annál fontosabb állásfoglalásunk, minél valószínűbb és kézzelfoghatóbb az igazság külső jelentkezése. Jézus Szíve előtt le lehet borulni vagy fölényes legyintéssel hitetlenül hátra lehet fordítani neki, de

Mégis marad úgynevezett halállyuk, melynek átmérője 1100 kilométer. Ezt a halállyukat még a négymotoros bombázók sem tudják áthidalni. Egy német tengerésztiszt a Reich című folyóiratban rámutat arra, hogy a szövetségeseknek a légibiztosítás nélkül maradt halállyuk betöltésére új módszert alkalmaznak. Repülőgéphordozókat és rombolókat vesznek igénybe erre a célra. Berlinben hangoztatják, hogy mindezt figyelembe veszik és a német tengeralattjárók olyan módszer alkalmazására térnek át, amely sikeres lesz az angolszász védekezéssel szemben.

## Tulzottan értékelik az amerikaiak az elsüllyesztések csökkenését

Madrid. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Newyorkból jelentik: Az Egyesült Államok sajtója alaposan kihasználja a német tengeralattjárók harci eredményeinek és az elsüllyesztés adatainak csökkenését hírverésre. A nép azonban minden igyekezete ellenére sem hisz az amerikai sajtó tulzott következtetéseiben, mert ugyanakkor nyíltan beismerik, hogy a szövetségesek az elmúlt évben 13.6 millió tonnát vesztek, miáltal az Egyesült Államok hajógyáráiban 8 millió tonnát építettek.

## Amerikai uiságíró véleménye a szoviet állapotokról

Ankara. (MTI.) A Newyork Herald tudósítója, aki az utóbbi 7 hónapban bejárta a Szovjetuniót, a többi között azt írja: Mindenki tudja, hogy a vörös hadsereg 4 millió halottal vesztett, de ehhez a számhoz még hozzá kell adni a sebesülteket és a hadifoglyok számát, amivel 15-20 millióra rug a szovjet veszteség. Egy orosz ezredes így nyilatkozott: Mondják meg honfitársaiknak, hogy fölényes dicsőrszavakat mondani rólunk. Nagyon rokonszenves, hogy a vörös hadsereg hősiességéről beszélnek és írnak, sokkal jobb lenne azonban, ha kiemelnék, milyen óriási áron érték ezt el. A tudósítás szerint a polgári lakosoknak szánt élelmiszert szigorúan adagolják és csak a fegyveres erő kap elegendő élelmet.

nem lehet föltte elnézően gondviselésről, teremtőről, mindenhatóról elködösített kereszténységet vallani.

Vasárnap ilyen gondolattal álljunk be a körmenet soraiba és így keressük egymás szemében és szavában a

# Harctéri hozzátartozóknak lehet üzenni a haditudósító kiállításon

Különleges bélyegzővel postahivatal fog működni a kiállításon

Nagyvárad, július 3. A haditudósító század kiállításának előkészítő munkálatai gyorsított ütemben folynak a Saspalota épületében. A kiválogatás és rendezés munkáját szakavatott kezek végzik a képekben, filmekben, festményekben, szobrokban bontakozik ki annak a gigászi harcnak képe, amelyet a magyar honvédség vív a keleti arcvonalon.

A kiállítás egyik legfőbb célja, hogy a haza biztonságát védő honvédek közelebb hozza az otthonhoz. Ezt a célkitűzést a kiállítás kitünően szolgálja az elgondolás megvalósításának maradéktalan sikerét semmi sem bizonyítja jobban, minthogy Budapesten a haditudósító kiállítását 172 ezren tekintették meg, míg a kiállítással kapcsolatos mozielőadásoknak 184 ezer látogatója volt. Az 56 ezer lakosú Győrben a kiállítást 8 nap leforgása alatt 41 ezren nézték meg, tehát csaknem az egész város.

A kiállítás gazdagsága és változatosága ezt a rendkívüli érdeklődést érthetővé is teszi. Most, hogy a kiállítás teljes anyagával ellátogatott hozzánk, Nagyvárad város közönsége is feszült várakozással tekint a nagyszabású bemutató elé, amelynek külön érdekességei közé tartozik, hogy az itthonmaradtak a kiállításon keresztül üzenhetnek fronton harcoló hozzátartozóiknak. Ez az üzenet közvetítés úgy történik, hogy a hírt adni kívánó üzenetét tollba, illetőleg gépbe mondja az erre a célra beosztott tisztnek, vagy esetleg már megfogalmazott néhány soros szöveget nyújt át. Ezt a szöveget azután a kiállítás stúdiójában egy másik tiszt, vagy az itthonról üzenő hozzátartozó mikrofonba mondja és a bemondott szöveget decelít lemezre véve továbbítja Budapestre, ahol az ottani postahivatal eljuttatja a rádióhoz. A rádió azután az üzenet szövegét két-három napon belül közvetíti a fronton harcoló hozzátartozóknak, akárcsak a többi üzeneteket.

A kiállítás stúdiójának üvegfalán át a közönség — akárcsak Budapesten — láthatja, hogy kik üzennek és az üzenet felvétele hogyan történik, a bemondott szöveget azonban nem hallhatja.

Egy másik speciális a kiállítás postahivatala, amelyet közvetlenül a stúdió helyisége után rendeznek be. Ebben a hivatalban alkalmi bélyegzővel látnak el bélyegeket. Az eredeti bélyeggyűjtő bélyegek iránt különösen bélyeggyűjtő körökben már is rendkívül nagy érdeklődés mutatkozik. Ezt bizonyítja, hogy a kiállítás rendezősége százával kap bélyegeket a különböző postahivataloktól azzal a céllal, hogy azokat ezzel az alkalmi bélyegzővel lepecsételjék. A kiállítás alkalmával lepecsételt bélyegeket aztán visszaküldik a postahivataloknak, ahonnan továbbítják azok részére, akik a bélyegeket a lepecsételtetés végett beküldötték.

Az üzenet továbbítás és az alkalmi bélyegzés azonban a kiállításnak újszerűen csak mellékes érdekességei. Ezek mellett a pazar látványosságnak olyan méretei tárnak majd a közönség elé.

amely nem csak ritka, de feledhetetlen élménnyé avatja ezt az ünnepszámba menő kiállítást, amelyhez hasonlóan az ország nagyobb városai között is még csak kevésnek volt része.

## Megkezdődött Marosvásárhelyen az Erdélyi Párt gyűlése

Értekezletek és ülések sorozata az időszerű kérdések megvitatására

Marosvásárhely. (MTI) Az Erdélyi Párt marosvásárhelyi sorozatos értekezlete péntek délelőtt kezdődött meg. 10 órakor gróf Teleki Béla országos elnök elnöklésével a párttitkárok ültek össze értekezletre. 12 órakor a párt elnöki tanácsa ülésezett, amely fontos politikai kérdéseket tárgyalt meg. Délután 4 órakor a párt képviselői és felsőházi tagjai

ülésezték és az időszerű politikai kérdésekkel foglalkoztak. Gróf Teleki Béla elnök nyitotta meg az ülést, amelyen az országgyűlési képviselők és felsőházi tagok is résztvettek. Jánky Endre az erdélyrészi Hangya szövetkezet központi vezetője ismertette a szövetkezet erdélyi munkásságát.

## Miniszteri rendelet a visszacsatolt részen levő házhelyek kérdéseinek szabályozására

Ha nem építenek a házhelyre, az államra száll vissza a tulajdonjoguk

(MTI.) A kormány a 3710—1943. M. E. számú rendeletével szabályozta a visszacsatolt keleti és erdélyi részeket a házhellyel kapcsolatos kérdéseket. A rendelet a Budapesti Közlöny szombati számában jelent meg. A rendelt szerint a házhelyek céljaira juttatott ingatlanok a magyar államra szállnak, ha azokon a megszállt területen belül lakóházat, mezőgazdasági, vagy ipari üzemhez tartozó épületet nem építettek. A károsultakat megfelelően kártalanítani kell. A lakóházak céljára beépített ingat-

lanokat a jövőben a hatóság hozzájárulásával el lehet idegeníteni, vagy meg lehet terhelni. A beépített ingatlanok elidegenítése esetén kárpótlékot kell fizetni a kisajátítást szenvedőnek. Az államra szálló ingatlanokat, házhelyeket és egyéb közérdekű építkezéseket céljára kell juttatni. Az erre nem alkalmas és nem szükséges visszajuttatni a volt tulajdonosnak. Akik ezen túl jutnak házhelyhez, öt év alatt kötelesek azon lakóházat építtetni.

## „Vannak zsidók, akik nem viselkednek megfelelően”

Az Omzsa is mértéktartásra inti a zsidóságot

Az Omzsa a következő felhívást küldte szét a zsidó hitközség tagjaihoz:  
— A belügyminiszter úr, május 7-én igen komoly hangú figyelmeztetést intézett a magyar közönség

ahhoz a részéhez, melynek életmódja nem alkalmazkodik a súlyos, véres, végzetes időkhez. Mélyen elszomorítja, hogy a súlyos szavak, nyomatékos figyelmeztetésre szükség volt és az idők mindennél meggyőzőbb parancsava nem bírt kivétel nélkül mindenkit magatartása, életmódja korszerű revíziójára. Bármily sajnálatos: vannak zsidók és a zsidó származásúak között is, akik nem viselkednek megfelelően. Ezeknek meg kell mondanunk: ne mutatkozzanak a korzókon, a strandokon, ne kártyázzanak nyilvános helyiségekben. Ne fogyasszanak vacsorákat kávéházak, terraszain, a nélkülözö szegények szemeláttára Semmi helyük a mulatókban, a színházak első sorában és elítélést érdemel a feltünően festett szemöldök és köröm a feltünő öltözködés, a feltünő viselkedés és a hangoskodás. Ha némelyeknek azt mondjuk, mindezt ne tegyék, válaszuk: szabotázs volna a távolmaradás, a közönség kára volna a taktikoskodni a kiadásokkal. Ha csak az fáj: van mód kiadni és a közgazdasági életbe, forgalmába juttatni a pénzt. Itt vannak mindjárt a jótékony célok, a Főmértősségu Asszony segély-akciója, hadiárva és honvédelmi árva felnevelése, katonák és munkaszolgálatosok családjának megsegítése, itt van az Omzsa is. A szórakozások árából szülessék meg a nélkülözök kenyere, árva gondozása, özvegyek vigasza, hajlék, menedék, munka a rászorultaknak, mesterségtudás a felnövekvő ifjúságnak. (Magy. Tud.)

### Mozik műsora:

APOLLÓ: Dr Kovács István.  
BELVAROSI: Rácsnéküli börtön.  
CASINO: Alkalmom.  
KORONA: Süt a nap.

dés és a hangoskodás. Ha némelyeknek azt mondjuk, mindezt ne tegyék, válaszuk: szabotázs volna a távolmaradás, a közönség kára volna a taktikoskodni a kiadásokkal. Ha csak az fáj: van mód kiadni és a közgazdasági életbe, forgalmába juttatni a pénzt. Itt vannak mindjárt a jótékony célok, a Főmértősségu Asszony segély-akciója, hadiárva és honvédelmi árva felnevelése, katonák és munkaszolgálatosok családjának megsegítése, itt van az Omzsa is. A szórakozások árából szülessék meg a nélkülözök kenyere, árva gondozása, özvegyek vigasza, hajlék, menedék, munka a rászorultaknak, mesterségtudás a felnövekvő ifjúságnak. (Magy. Tud.)

### Kitünően sikerült a MÁV „Turul” önképzőkör műkedvelőinek bemutatkozása

(Nagyvárad.) Péntek este teljesen megtöltötte a közönség a színházat, hogy résztvegyen a Városi Népművelési Bizottság által sorozatosan rendezett műkedvelő előadásán. Ezuttal a nagyváradai MÁV „Turul” önképzőkör műkedvelői mutatkoztak be olyan szép sikerrel, hogy az minden tulás nélkül — dicséretére vált volna hivatásos színészeknek is.

Pedig operettek játéka igen nagy művészi teljesítést kíván, hogy az élvezhető is legyen. Éppen ezért különös elismerést érdemelnek a műkedvelők, mert a teljesítmény valóban várakozáson felüli volt.

A nagyobb szerepekben kiváló volt első helyen Mészáros Lajosné a székegy nagyasszony szerepében, szép hangja meglepte a hallgatóságot. Köteles István (Gábor) hasonlóan kitünően volt. Különösen kiemelkedő volt megjelenésével, játékaival és hangjával Adrassy Aliz (Ilona), aki a páros jelenet elnéklése alatt bátran összehasonlítható volt egy színházi primadonnával.

Kedvesen és jól játszottak Akurátni Mimike és a műkedvelő-szabretett Tiszai Margit. Daliás kapitány volt Kádár József. Sok tapsot kapott a rutinnal játszó Fudaly Manvi. Sike Zoltán elsőrendű honvivő. Béhr Tibor (Béni bácsi) és Kenderessy Pál (Rózsaffi) állandó derűtlenségben tartották a közönséget. Kitünő osztrák ezredes volt Erdei Mihály. Mészáros Lajos az őrmester szerepében megérdemelt nyiltszíni tapsot kapott. Eléthű volt Kiss István is a székely huszárkapitány.

A sikert tökéletesítették kisebb szerepeikben Takács Endre, Lajos Ernő, Tamás István, Kényeres István, Lastofka János, Gróza Lajosné, Boros Józsefné, Schrádi Mihály, Enyedi Mária, Enyedi Erzsébet, Borbély Mária, Vince Rózi, Katona Julia, Boros Józsefné, Szabó Károly, Mányi István, Oláh Lajos II., Éles Imre, Galló András és Kiss János II. Ugyancsak dicséretet érdemel a MÁV „Turul” zenekara, mely Vince László vezényletével teljes felkészültséggel játszotta a zeneszámokat és kifogástalanul kísérte az énekszámokat.

**Szigligeti Színházban**  
 Julius hó 6-7-8-án Budapesti Nemzeti Színház együttesének felléptével:  
**Tacsó**  
 Dario Nicodemi vígjátéka kerül színre.  
 Mészáros Ági, Könyves Tóth Erzs, Apáti Imre, Pethes Sándor, és Kovács Károly felléptével.  
 Pénztárnyitás: Hétfőtől délelőtt 10 órától. Telefonszám: 25 30.

# Novoroszijszknál, a Kubán torkolat vidékénél és az oreli kiszögellésnél nagyobb arányu, sikertelen támadásokat hajtottak végre a bolsevisták

A jelek szerint befejeződtek a bolsevisták előkészületei a nyári offenzívára. Martinique szigetén katonai lázadás tört ki

Lalinea. (Bud. Tud.) Gibraltár kikötőjéből a Földközi-tenger irányába 25 kereskedelmi hajóból álló karaván távozott. 8 nagy partraszállító hajó is kifutott hadianyaggal megrakva.

Helsinki. (MTL.) Londonból származó értesülés szerint a német hadsereg munkásosztagai a nyugati partvidéken nagy erődítési munkálatokat folytatnak.

Washingtonból jelentik: (B. T.) Most vált ismeretessé, hogy Martinique szigetén állítólag katonasztrájk tört ki. Hír szerint utcai harcokra került sor. Robert tengernagy ezért fordult az amerikai kormányhoz a közigazgatás megváltoztatása végett.

Tokió. (MTL.) A Német TI jelenti: A japán főhadiszállás közli, hogy a Rendova sziget körüli harcokban

három szállítóhajót és egy torpedórombolót súlyosítottak el. Ezenkívül két szállítóhajót megrongáltak.

## Ismét súlyos károkat szenvedett Palermo a légitámadások miatt

Róma. (MTL.) A Stefani jelenti: Az olasz főhadiszállás 1133. közleménye: A péntekre virradó éjjel az ellenséges légiereő újabb bombázta Palermó városát és több épületet megrongált. Közülük a királyi palotát. A légvédelmi ütegek négy gépet lőtek le. Kisebbségi ellenséges támadásokat jelentettek Cataniából és Calabriából. Catania légvédelmi ütegei egy gépet elpusztítottak. Német vadászok két ellenséges gépet lelőttek. Palermó lakossága a június 30-i légitámadás során 74 halottat és 286 sebesültet veszített. A június 30-án éjjel végrehajtott támadásnak a Messinai tengerszorosnak calabriai oldalán 10 halott és 36 sebesült áldozata van.

Palermóból jelentik: (MTL.) A Stefani jelenti: Az ellenséges repülőek szerdai légitámadása során egész bombaterhüket a város központjára dobták. A rombadólt épületek között van két templom, egy vöröskeresztes kórház, egy elmegyógyintézet és egy szegényház, valamint egy klinika.

## Lényegesen csökkent a harcitévőkénység Velikije Luki szakaszán

Berlin. (Interinf.) Az előző napokkal ellentétben a keleti harctér különböző szakaszain csütörtökön nagyobb helyi harcitévőkénységre került sor. A bolsevisták a kubáni hídfőnél, Novoroszijszknál és a Kubán torkolatánál nagyobb rohamcsapat vállalkozásokat hajtottak végre, amelyek már a német biztosító övezetben összeomlottak. Az oreli front kiszögellésénél erősebb szovjet bevetésre került sor. Jarcevtól északra és délre a bolsevisták széles arcvonalon rohamcsapat tevékenységet fejtettek ki. Velikije Luki szakaszán a harcitévőkénység lényegesen csökkent. A bolsevista vállalkozásokra a legjellemzőbb, hogy valamennyi előretörést erős tüzérségi és gránátvető tüzellel kísérték elő. Ebből arra lehet következtetni, hogy a szovjet hadvezetés pontos betekintést akar nyerni a német védelem erejébe. A megerősödött bolsevista felderítő tevékenységből arra lehet következtetni, hogy a beharangozott nyári offenzívára immár befejeződtek az előkészületek.

Berlin. (MTL.) A szovjet középőrcvonal mögöttes területén a fegy-

veres SS kötelékek befejezték az erős bolsevista bandák elleni harcot.

## Erős ütemben halad a keleti harctér középső szakaszának megtisztítása a partizánoktól

Berlin. (MTL.) A Német TI jelenti: A keleti arcvonal középső részének mögöttes területén a német biztosító erők az ottani lakosság köréből alakított kötelékekkel együttműködve erős bandákat küzdöttek le. A hori biztosító erők felderítették egy zsidókból álló bandát, amelynek tagjai kisebb falvakat fosztogattak. A zsidó bandákat megtalálták és megtisztít-

ották táborhelyeiket.

Berlinből jelentik: (MTL.) A szovjet középső arcvonal mögöttes területén a fegyveres SS kötelékek befejezték az erős bolsevista bandák elleni harcot, amelynek során 10 376 banditát ártalmatlanná tettek és elpusztítottak 194 táborot.

## Angolszász kegyetlenség a francia szigetek ellen

Nanking. (MTL.) A Stefani jelenti: Hivatalos helyen hangsúlyozzák, hogy a mostani háboru kitérőse óta egyre több kínai katona pártolt át a nemzeti kínai hadseregbe. — 1941-ben Csangkajsz több mint 100.000 katonája pártolt át, a következő évben 130.000. Ennek az évnek első öt hónapjában nem kevesebb, mint 150 ezer katona csatlakozott a nemzeti kínaiakhoz.

Vichy. (MTL.) A Német TI jelenti: A Francia-Antillák vidéke köré vont angolszász tengerzár most meghozta gyümölcsét — jelentette a francia rádió. A zár alatt tartott szigetek már több hónap óta nem kaptak élelmiszerszállítást. Az angolok és amerikaiak a sziget lakosságát kiéheztették, hogy engedelmességre bírják. Robert tengernagy a sziget-csoport főkormányzója ebben a kilátástalan helyzetben, hogy elkerülje a vérontást felszólította az amerikaiakat, küldjenek ki meghatalmazottat, akivel megtárgyalhatja a hatalomváltás módjait és az élelmiszerszállítások újraelrendezését. Robert tengernagy Amerika foglyának tekinti magát attól az időponttól kezdve, hogy a parancsnoksága alatt lévő valamennyi francia sorsának kérdését rendezték. Feltételként azt szabta meg, hogy a francia szuverenitást továbbra is fenntartsák, valamint azt, hogy a francia csapatok ne avatkozzanak be a háborúba.

Róma. (MTL.) Mint a reggeli olasz

lapok jelentik, az állam védelmére súlyos intézkedéseket fogantatosítottak egy szeszáról alkalmazottai ellen. Az egyik alkalmazottat 14 évi elzárásra és 50 ezer lira pénzbüntetésre ítélték, másik kétőt 10, illetve 9 évi elzárásra és 50-50 ezer lira pénzbüntetésre. Egy vámhivatalnokot 10 évi elzárásra és 20.000 lira pénzbüntetésre ítélték.

## Mit akar Anglia Olaszországgal?

Róma. (MTL.) Mint a Messagero jelenti, Angliának az a szándéka, hogy Olaszországnak meg kell szünni mint katonai nagyhatalomnak és bizonyos területi gazdasági és politikai megzoritásnak kell alávetni. Ez azt bizonyítja, hogy Anglia nem annyira a fascistapárt ellen, mint az olasz nép ellen küzd és ezeket az intézkedéseket még egy olasz liberális kormány ellen is alkalmazná, amelyben nem lennének fascisták.

Amsterdam. (MTL.) A Német Távirati Iroda jelenti: A brit hírszolgálat Washingtonból jelenti, hogy az Egyesült Államok képviselőháza 288 szavazattal 154 ellenében úgy döntött, hogy hagyják figyelmen kívül Roosevelt vétőjét. Az ellenzéknek azonban nem sikerült elérni a szükséges kétharmad többséget. A képviselőház határozata következtében a törvényjavaslatot automatikusan elutasították.

Zágráb. (MTL.) A belgrádi Novo Vreme a Londonban most megjelent új jugoszláv emigráns kormányról így

ír: A széthúzásnak és a nemzeti szerecséltenségnek az emigráns kormányban minden jelét megtaláljuk, ami csupán azt bizonyítja, hogy a hónapok óta tartó válság nem oldódott meg és egyáltalán nem oldható meg. Ennek oka a London—Moszkva közötti ellentét. A kormányban legyőzhetetlen nehézségek tornvosulnak gazdasági, politikai és pénzügyi ellentétek állanak fenn kebelén belül.

## Tisztítsa



meg szervezetét a belében felhalmozódott salaktól, ha nincs is éppen székrekedése. Jó tisztító hashajtó a

**DARMOL**

## Meghalt Deáki Jozefa az Irgalmas Nővérek tartományfőnöknője

Nagyvárad. Szomorú hír járta be városunkat: pénteken délután 3 órakor meghalt Deáki Erzsébet Jozefa, az Irgalmas Nővérek tartományfőnöknője. Az elhunyt tartományfőnöknőnek sok őszinte tisztelője van Nagyváradon, hiszen életének igen nagy részét itt töltötte és munkásságával mulhatatlan érdemeket szerzett. 1880-ban született az esztergomi Muzsla községben, 1897 óta volt tagja az Irgalmas Nővérek/rendjének. Az Immaculata intézetben volt sokáig mintáfvőnő, ahol kiváló pedagógiai érzékkel nevelte a fiatalságot. 1925-ben tartományfőnöknővé választották és azóta nagy hűbességgel vezette a rendet. Az elmúlt években nagy érdeme volt, hogy az elnyomatás éveiben töfetlenül megőrizte rendjében a magyar szellemet.

Temetése vasárnap délután 5 órakor lesz az olaszii temetőben. A temetési szertartást Schriffert Béla apostoli kormányzó helynök végzi, az emetelő szentmiseáldozatot pedig hétfőn reggel 8 órakor mutatják be érte az Urnak.

## Felemelik a MÁV teherfuvarozási díjat

A Magyar Országos Tudósító jelenti, hogy az államvasutak a kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter felhatalmazása alapján a Vasuti és Közlekedésügyi Közlöny ezévi 55. számában különböző értékű díjemeléseket hirdetett. A hirdetmény értelmében július 1-től kezdődő hatállyal a poggyász és kutyafuvarozási díjakat 50 százalékkal, az expresszáru fuvarozási díjakat 40 százalékkal, a gyors- és teheráru fuvarozásban érvényes díjtételeket és egyéb díjakat általában 25 százalékkal emelték fel. Az emelés nem érinti a tejsze, a tűzifára, vasércre és utépítő kövekre fennálló díjkezdvezményeket, ezeket az árakat tehát továbbra is változatlan díjtételekkel fuvarozzák. Nem terjed ki az emelés a vidéki különdíjakra sem. A kisebb jelentőségű, illetve csekélyebb mértékben igénybevett díjkezdvezményeket hatályon kívül helyezték, míg az érvényben maradt kedvezmények díjtételeit ugyancsak 25 százalékkal fel-emelték. Az érvényesített díjemelések a nemzetközi kötéleki díjszabásokban későbbi időpontban kerülnek érvényesítésre.

# SZABADELVŰ SZABADOSOK SZABADSÁGA

— Ki és hogyan nevelje a magyar leányifjúságot? —

Hazánk éharcos szabadelvű orgánuma meggyőződéséhez és célkitűzéseihez híven a 18-as forradalom katonaszellemének letompított és cenzuraképesre simított hangján vakmerő támadást intézett Hasznos Imre nagyváradi kereskedelmi leányiskolai igazgató egyik beszédével kapcsolatban a keresztény erkölcs, a keresztény házasság szentsége és a magyar iskolafegyelem ellen. Letűnt századok elmaradottságára, emberi jogok és személyes szabadságok lábbaltiprására hivatkozik, amikor Hasznos Imrénének általános fetszést kiváltó s hozzá csak harmadkézből és foszlányaiban eljutott beszédével foglalkozik. A szent szabadelvűség világholdogító eszméinek nevében csóválja meg diestelen multban ronggyá szakadozott, újabban földalatti remény-szálakkal agyonstoppolt és baloldali rokonszenvekkel rózsaszínűre áztatott harci lobogóját az igazgató átkos szabadságellenes kijelentései fölött és sűrű fejszóválasok, no meg az elmaradhatatlan fölénykedések kíséretében „védi” a szerinte nyíltan megtámadott szabadságot.

Olvasóink még jól emlékezhetnek Hasznos Imre szóbanforgó beszédének fontosabb kijelentéseire. Hiszen annak idején éppen ezek miatt foglalkoztunk velük részletesebben. Röviden és világosan arról volt szó, hogy a szülők ne engedjék állandóan az utcán, a „korzón” csatangolni iskolás leányaikat, mert az minden tekintetben káros hatással jár. Azt is mondotta Hasznos Imre igazgató, hogy az iskola nem fogja tűrni az ilyen csatangolásokat és a legerősebben fog eljárni a megrögzött korzósok ellen.

Természetes, hogy a szülői értekezleten jelenlevők — ott hangzott el ugyanis a vakmerően megtámadott beszéd — mindenben egyetértettek az igazgató kijelentésével. Nem is tehettek egyebet azok az édesapák és édesanyák, hiszen olyan elvekről, olyan fegyelmi követelményekről esett szó, amelyek gyermekeik erkölcsét, tanulmányi előhaladását, jövő boldogságát biztosítják. Nem is akadt egy szülő sem, aki a korzón való csatangolását, vagy a fiúkkal való túlzott és könnyelmű barátkozást védelmébe vette volna Hasznos Imre igazgatóval szemben. Pedig a szülők talán mégis jogosabban szólhattak volna hozzá a beszédhez, mint a zsidóvédelem legképtelenebb erőlködéseitől lihegő szabadelvű orgánus harmad-, vagy ki tudja hanyadkézből származó értesülécek alapján. No de lássuk, hogy mit ír a szabadelvű lap szabadságért lángoló tollnokai:

...Ma, amikor az orvosi tudomány és a modern testnevelés parancsa egyre sürgetőbbül küldi ki az embert a szabad levegőre, ma, amikor a lélekelemzés oly hatalmas ívű röppályát (!) futott be s ma, amikor az emancipáció kérdése legfeljebb csak Ibsen színműveiben és néhány elporosodott regényben alussza örök álmát, ma egy leányiskola igazgatója a séta ellen, a szabadság ellen és a legerősebb megkötöttség mellett tör lándzsát. Milyen asszony-generáció válna az olyan leányokból, akik örökösen otthon ülve, folytonos tanulás, vagy illendő, kellően túl erkölcsös és minden realitástól mentesített, romantikus-irományok olvasása közben várnak a mesebeli királyfit, aki fényes angyal-kísérettel, kezében a hétfejtű éarkány hetedik fejével, ajkán finom bókokkal és a mesék holtomiglan-holtodiglan kiállításával jelenne meg a polgári ház ebédlőjében, hogy magával ragadja a sápadt leányzót? Milyen anya lenne az a leány, akit

folytonos szabadságkorlátozás, letiltás, eltanácsolás és megparancsolás az indulatok egész sorának elfojtására készítette s aki mindezek miatt vagy lelki betegségre, vagy pedig álszentkedő kép-mutatásba gabalyodna?”

Nem folytatjuk tovább a mult század-ból jól ismert szakkifejezésekkel tele-tűzdelt ostoba halandzsza idézését. Viszont a bemutatott részt szószerint közöltük, hogy az olvasónak módjában legyen véleményt alkotni a szabadelvű harcos orgánus minéműségéről és támadásának hihetetlen vakmerőségéről. Mindenekelőtt azon csodálkozunk, hogy ezek a sorok a sajtóellenőrzés egyébként igen éber figyelmét elkerülték. Mert azon még csak a fejünket csóváljuk, hogy olyan ódi babonákra utal, mint a freudizmus, amikor a „lélekelemzés hatalmas ívű röppályájáról” beszél, amikor az emancipációt és az örökös otthon-ülést és folytonos tanulást emlegeti, de a leghatározottabban tiltakoznunk kell az ellen, hogy bárki ebben az országban gúnyt űzzön a „túl erkölcsös irományok” olvasásából. Jegyezze meg magának a szabadelvűség tollnoka, hogy nincs túl erkölcsös és kevésbé erkölcsös, csak erkölcsös és erkölcsötlenesség van — még akkor is, ha ehhez az elvitathatatlan különbségtevéshez neki semmi érke-sínes! Jegyezze meg magának, hogy a magyar leány előtt, jövődélbejé igenis a holtomiglan-holtodiglan kiállással kell hogy megjelenjen, amikor élete társát kívánja! Jegyezze meg magának azt is, hogy igenis az indulatok egész sorát kell elfojtani annak, aki az életét krisztusi alapokra akarja helyezni. Már pedig a magyar leányifjúság nevelése csak krisztusi elvek alapján történhetik. Ezeknek az örökifjú elveknek adott hangot Hasznos Imre igazgató is. Ezekkel az elvekkel szemben a szabadelvű lap támadása idejétmúlt, csúfosan le-szerelt és megbukott történelmi téve-dés végső erőlködése, mondhatjuk: nyő-szörgése. Elégdjék meg a szabadelvű lap azzal, hogy eszméinek valóraváltását a zsidó és elzsidósodott körök leányai között ünneplheti. Ezeknek tanácsolhat freudizmust, szabad csatangolást, korzót, fiúkkal való szabad barátkozást, amennyit akar. De a magyar leányokat ne akarja mindenáron szabadságra nevelni. A magyar leányifjúság felelős vezetői gondoskodnak arról, hogy a reájuk bízott testi és lelki fejlődésének egy igazán fontos és szükséges feltétele se hiányozzék. Ezek között pedig egyáltalán nem szerepel, mert nem is szerepelhet a korzózás és a fiúkkal való szabad csatangolás.

Egyébként azt is elárulhatjuk, hogy Hasznos Imre igazgató maga is példásan, a testi és lelki egészség legmodernebb, legrabababbb (keresztény szabadságra gondolunk!) elvei szerint nevelte gyönyörű hét gyermekét. Ő maga is a természetjárás, a séta, a friss levegő, a napfény lelkes barátja. Két leánykája nem is olyan régen első díjat nyert a középiskolások sportversenyén. A vezetése alatt álló iskola növendékei is az első között szerepelnek mindig, ahol testi, vagy szellemi tornáról van szó. Éltrevalóságukat az egész város bizonyítani tudja. Nem azért említjük meg ezeket, mintha a szabadelvű lap előtt igazolásra szorulna a megtámadott igazgató, csupán arra mutatunk rá, hogy a szabadelvűség dohos, penészes és minden tekintetben elavult és megbukott elvei régen túlhaladott álláspontot képviselnek. Ne gondolja a szabadság nevében fölényesen, de annál ügyetlenül

hadakozó tollnok, hogy hasonló halandzsákkal meg tudja akasztani az egész-

leges haladás menetét. A szabadelvűség diestelenül kinszenvedett sok-sok nemzetellenes hibájával és bűnével együtt. Nevetéges tehát minden erőlködés, amely az emberek gondolkozását a mult század végzetes botlásához akarja visszavertíteni.

## Európa legjobb festőművésze, Nagy Gyula tiszteletére gyűjteményes kiállítást rendezett az olasz ifjúság Firenzében

A'tolános feltűnést keltett a fiatal művész 63 képe

Közel egy éve — tavaly július 28-án — a firenzei Palazzo Strozzi-ban hirdették ki a firenzei ifjúsági festőverseny eredményét, amely szerint — mint ismeretes — Európa 87 legkiválóbb ifjúsági festője közül egy magyar földműves ifjú, Nagy Gyula levante nyerte meg az első díjat. Az ifjúsági festőverseny 15 napig tartott, a résztvevők szabad témát festhettek meg. Figyelemreméltó, hogy amíg a többi nemzet képviselője témaválasztásával szinte hízlegni akart a rendezőknek, a magyar ifjú önarképet festett. Nagy Gyula győzelmi díja: egy éves firenzei tanulmányi ösztöndíj volt, az olasz ifjúság vendégként. Díjnyertes önarképet a Duce lakosztályában, a Palazzo Veneziában függesztették ki. Egy éves tanulmányi éve során most, június hó 22-én nyitották meg a Levante Hírközpont jelentése szerint a firenzei Palazzo Strozzi-ban Nagy Gyula levante gyűjteményes kiállítását, amelyen 63 képpel szerepelt. A kiállítást

ünnepélyes külsőségek között Maraini akadémikus, a művészet konfederációjának elnöke és az olasz ifjúsági szervezet vice-federálja, Benvenuto Nicotri nyitották meg. A megjelent nagyszámú közönség sorában levő akadémiai tanárok, ismert művészeti kritikusok nagy elismeréssel nyilatkoztak a fiatal magyar levante-művész tehetségéről, akinek művészetében az egyéves olaszországi ösztöndíjas tartózkodás mély nyomokat hagyott ugyan, de a magyaros jellegéből még sem vesztettek sikerült alkotásai. Gyűjteményes kiállításának leghatalmasabb képe a „Kompozíció az Ember tragédiájához” című festménye, amelyet Madách drámai művéhez készített. Igen nagy érdeme Nagy Gyula képeinek a művészi értéken felül, hogy e képpel a firenzei közönség figyelmét Madách Imre csodálatos alkotása felé fordította. A magyar levante e kiállításával is eleget tett ígéretének: a magyar művészet értékes tagja lesz.

## Öt vármegye ezer cserkésze háromszáz sátorban nyári táborozása Barátka környékén

Vasárnap nyílik meg a tábor. Nagyvárad és Bihar cserkészeit Barcsay Károly vezeti

Nagyvárad, július 3. Vasárnap nyílik meg Barátkán és környékén a debreceni 6-ik cserkészközpont rendezett tábora, amelyen részt vesznek Bihar megye és Nagyvárad, Szatmár, Hajdu, Békés- és Szolnok megye cserkészesapatjai, több mint 1000 cserkészel és 136 tisztel.

A csapatok a Körös völgyében Barátka és Jád-völgy között vannak elhelyezve, körülbelül 9 kilométer hosszúságú területen, mintegy 300 sátorban. A cserkészek a tegnapi és a mai nap folyamán meg is érkeztek már kijelölt helyeikre és nagy kedvvel fogtak hozzá a hatalmas tábor berendezéséhez.

A tábor gyűlésező helye a barátkai sporttérben lesz. Itt állítják fel a tábor központi intézményeit, a postahivatalt, a pékséget, az élelmiszerelosztót, a mé-szárzékot s itt lesz természetesen a parancsnokság sátora is.

### Hol táboroznak a bihariak?

A tábor parancsnoka Rábold Gábor, a debreceni cserkészközpont parancsnoka. A nagyváradi és biharmegyei cserkészek — mintegy kétszázán — Barcsay Károly vármegyei tiszti főügyész vezetése alatt vesznek részt a táborozásban.

A nagyváradi Szent László gimnázium cserkészesapata Jád-völgy és Csarnóháza szögletében, a nagyváradi KIE csapata Barátkán, a református egyházkerületi üdülő mellett, a berettyóújfalui csapat a Bratkuca-völgyében, a többiek Barátka közelében nyertek elhelyezést.

Igen nagy gondot okoz a vezetőségnek a tábor élelmezése. A cserkészek beszolgáltatták élelmiszerjegyeiket s en-

nek megfelelő fejadagot szolgáltatva ki nekik a közellátási hivatal. Tegnap egy vagon zöldséget küldtek a táborba Nagyváradról, újrumped a Bácskából, Bácsjózseffalváról szereztek be, hogy a felhasználásra kerülő nagy mennyiség a helyi lakosság ellátásában zavart ne idézzen elő.

### Gödöllő óta nem volt ilyen táborozás

A vasárnapi tábornyitó ünnepség a barátkai sporttérben lesz, délelőtt 10 órai kezdettel, dr. Eéry Emil országos cserkésziparancsnok jelenlétében, aki a tábor zászlójának felhúzóása után beszédet mond majd és fogadja az 1000 cserkészel díszelvonulását.

A nagyközönség június 10-én és 11-én tekintheti meg a tábor, amelynél nagyobb arányú a gödöllői táborozás óta nem volt Magyarországon. Vasárnap, 11-én délelőtt 10 és 11 órakor református istentisztelet és katolikus szentmise lesz Barátkán, illetve Jád-völgyben.

Ezeket a napokon előreláthatólag igen nagy forgalom lesz a tábor területén. Bizonyára a látogatók százai fogják felkeresni a cserkészesapatokat, hogy lássák tábori életüket, aminél szebb s nagyobb nevelő hatású nyaralást fiatal fiúk számára alig lehet elképzelni.

**Hirdessen a Magyar Lapokban**

# Akik a jövő Oroszországának arcát fogják meghatározni

## Látogatás az újvidéki emigráns orosz ifjuságnál

A Délvidék visszacsatolásával a magyarországi orosz emigránsok száma nagymértékben megnőtt, mert a volt Jugoszláviában élt legtöbb orosz menekült és a Bácska fővárosa, Ujvidék, Belgrád után, a cári emigráció második központja volt. Az újvidéki orosz kolónia legalább 3000 emberből állott, ami igen jelentős szám, ha figyelembe vesszük, hogy az orosz emigráció túlnyomórésztében magas szellemi fokon áll. Legtöbben Vrangel tábornok ellenforradalmi hadseregének tisztjei voltak, új polgári foglalkozásuk ezerint pedig tisztviselők a szerb intézményekben. Sokan megszerezték idegenben a főiskolai doktorátust is és szilárd alapokra fektették új életüket. Az új generáció pedig úgy-érván kivétel nélkül egyetemi képzettségű. Bár Jugoszlávia összeomlása után az orosz emigránsok száma Bácskában megakadt, mégis még ma is az újvidéki orosz kolónia élete a nehéz háborús körülmények ellenére is rendkívül élénk.

### A hazatért Ujvidék orosz gimnáziumot kapott

Az újvidéki orosz emigráns intézmények közül kétségtelenül legnagyobb figyelmet érdemel az nyolcosztályú orosz nyelvű magángimnázium, amely már Ujvidék visszacsatolása után alakult. A nagy események után ugyanis az orosz ifjúság egy része különféle okokból kimaradt az iskolákból. Szüleik, sok jugoszláv intézmény felszámolása után, állás nélkül maradtak és új környezetben, főleg a magyar nyelv ismerete nélkül nem tudtak új biztos egzisztenciát teremteni. Hasonló körülmények közé kerültek a szerb tanintézetekben működött orosz tanárok is. A nehéz helyzetben az orosz kolóniát átható nemzeti öntudat győzedelmeskedett a szinte legyőzhetetlennek látszó anyagi és egyéb nehézségek garmada felett és a szülők energiája, valamint az orosz tanárok önzetlen áldozatkészsége életre keltette az újvidéki orosz gimnáziumot, amely most fejezte be működésének második évét. A záró ünnepélyen egybekötött aktus, amelyre a fővárosból is érkeztek vendégek, nagy esemény volt az újvidéki orosz kolónia életében.

Kopott, az időjárás viszontagságaitól foltos, egykor sárgára festett földszintes vidéki öreg ház rozoga, napszitta fakapuján egy szerény felirat hirdeti magyar és orosz nyelven: Orosz Vörös Kereszt felügyelete alatt működő orosz magán

reál-gimnázium. Belépünk a nagy gömbölyű kövekkel kirakott udvarba, ahol sok fiatal fiú és leány hangosan csece-reg oroszul. Az udvar végén van az igazgatói és egyúttal a tanári szoba. A kicsiny szobában csak az igazgató úrnak van íróasztala. Egész berendezése még egy kis asztalból, egy ezekrényből, egy régi diványból és néhány rozoga székből áll. Az egybegyűlt tanári kar alig fér el a kis helyiségben. Mindnyájan komoly szakképzettségű, nagy gyakorlattal bíró idősebb pedagógusok. Bejön az igazgató, Szkrincsenko Dimitrij, hetven év körüli, de fiatalos, borotvált arcú kis ember. Minden mozdulata roppant energiára vall. Mint ahogy egy régi tanítványtól hallottam, a cári világban Kíev egyik legnépszerűbb tanára volt. Nem egyszer történt meg vele, hogy a tanítványai a vállukon vitték ki a tanteremből egy-egy különösen érdekes előadása után.

### Egy osztályban csak két tanuló

A gimnáziumnak nyolc osztálya van ugyan, azonban csak 38 tanulót tartunk nyilván. Vannak osztályok, ahol csak 2-3 tanuló ül. A tananyag viszont rendes középiskolai terjedelmű. A gyerekek kis száma lehetővé teszi, hogy minden tanulóval külön-külön foglalkozhassanak, ami természetesen kitűnő előmenetelt eredményez. Igaz, hogy nagy hiány van a tankönyvekben és egyéb tanszerekben, de mindezt az egyéni tanítási módszer nagyszerűen pótolja. A magyar kultusz-kormány elismerte létét és ezzel nagy erkölcsi támogatást nyújtott magánjellegű iskolának. Anyagiilag azonban csak a szülők és a kolónia, illetve az orosz vöröskereszt pártfogására támaszkodnak. A többnyire nincstelen emigránsok eorsában élő honfitársaik természetesen nem nyújthatnak kielégítő támogatást és ezért az iskola fennállását kizárólag a tanári kar legmesszebbmenő önmegtartóztatása teszi lehetővé. Az ösze-gyűlt pénzből ugyanis a pedagógusok összesen... harminc pengő havi „fizetést” kapnak.

A gimnáziumnak Szabadkán van „fiókja”, ahol gimnáziumi tanfolyam működik az ott élő tanulók számára. A tanítás rendszeresen és zökkenő nélkül folyt.

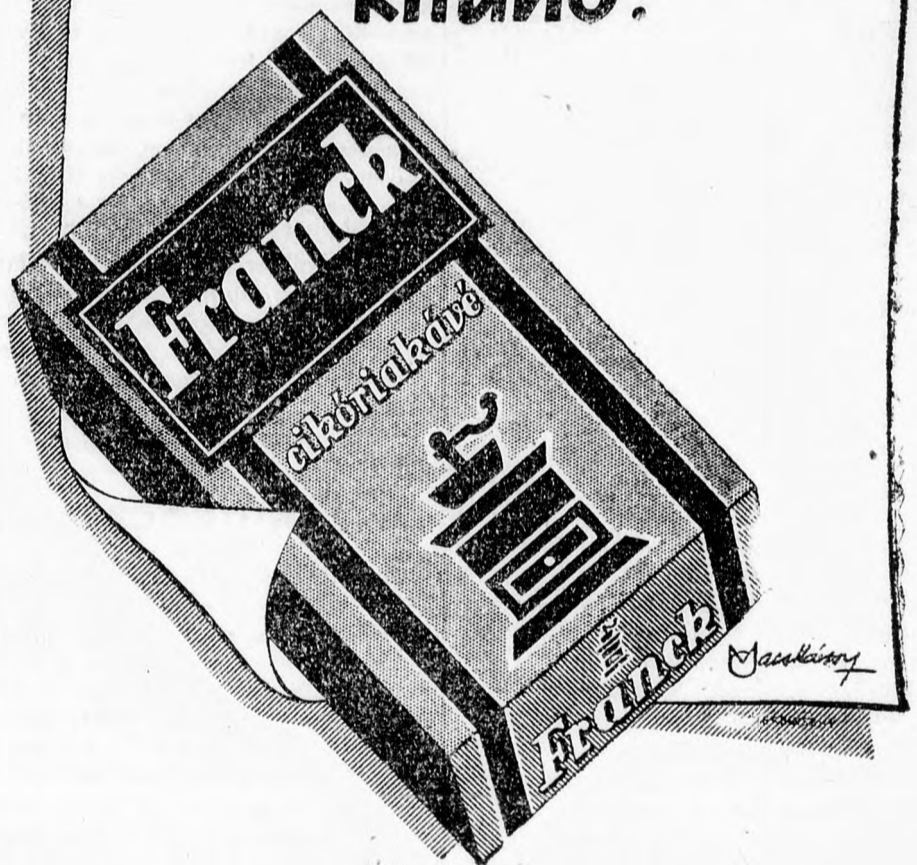
### Tizenötezer kereszt

Januárban nagy munkában vett részt a gimnázium. Ugyanis egyik honfitársuk, aki résztvett a keleti hadjáratban és szabadságra hazaérkezett, elmondta, hogy mily óriási hiány van Ukrajnában a keresztelő keresztetekben. Nekifogtak a munkának és egy hét alatt 15.000 keresztet készítettek el, amelyeket azután kivitték Oroszországba. A tanterem berendezése néhány rozoga asztalból vagy régi iskolapadból és különböző nagyságú fekete táblából áll. A falon mindenütt ott van a Kormányszó Úr arcképe. Mellette II. Miklós cárnak meghatározó gonddal egy negyed évszázadon keresztül megőrzött, megsárgult képe és a régi Oroszország nagy térképe. Két nagyobb szobában két-két osztály van, amelyeket a fekete tábla választ el. Gondos tisztaság szinte csinosítja a rendkívül szegény berendezést.

Az egyik feldíszített teremben évszázó ünnepségre gyűlt össze a közönség. Régi orosz szokás szerint a tanulók énekkara hagyományos énekkel éltette az Államfőt. A beszámoló elhangzása után a leg-



**Egy magában vagy tejjel keverve kitűnő!**



jobb tanulók orosz klasszikusok könyveit kapták ajándékba. A hivatalos rész után gazdag irodalmi program következett, majd a kitűnő kórus orosz nemzeti dalekat adott elő. Végül a tanulók átnyújtottak Szkrincsenko igazgatónak egy díszes emlékalbumot.

Mindenki emelkedett hangulatban hagyta el a szerény, de rendkívül benépes és meghatározó ünnepélyt.

Meg kell említeni még, hogy a legtöbb tanuló nagyon jól beszél már magyarul, ami nagyrészt az iskola magyar tanárának, Virág Józsefnek az érdeme.

### Hazavinni Oroszországba a hitet

Az újvidéki orosz ifjúság másik érde-

kes intézménye a nem régen alakult cserkész csapat, amely nagy lelkesedéssel folytatja nemzeti nevelő munkáját, hogy előkészítse az orosz ifjúságot a jövőben reá váró nagy feladatokra. Itt is az orosz ifjúsági vezetők nagy megértésre és messzemenő támogatásra találhatnak a magyar cserkészmozgalom újvidéki vezetőitől. Rözner Kornél igazgató a délvidéki cserkészkerület parancsnoka a kis csapat rendelkezésére bocsátott egy, a cserkészotthon berendezésére alkalmas helyiséget és mindenkor jóindulattal segíti az orosz cserkészek ügyeit, hogy megkönnyítse a nemes célokra való törekvésüket: hazavinni Oroszországba a hitet és a nemzeti alapokon nyugvó becsületes munkaakaratot. V.

Most jelent meg:

**Dr. Erőss Alfréd**  
összeállításában:

## Egyház és éle

erdélyi katolikus évkönyv

Ara: 6 P.

Beszerezhető a Magyar Lapok kiadóhivatalánál.

## Népjóléti és egészségügyi szempontok érvényesítésére törekszenek a városi kezelésbe vett Rimanóczy-fürdő vezetésében

Papp Lajos, a fürdő vezetője nyilatkozik a közeljövő terveiről és a jelenlegi átalakításokról

Nagyvárad, július hó.

A Rimanóczy-alapítvány bérleti ágya a felezabadulás óta örökös napirendi pontja mind városi tanácsnak, mind a napilapoknak. Nyugvópontja még ma sem ért, de végre közeledik a megoldás felé, mert az arra illetékesek teljesen új szemzöngéből kezdik nézni ezt a témát.

Eddig ugyanis csak az kepezte mérlegelés tárgyát, hogy „ki ad többet érte?” Az alapítványi cél érdekében mindig csak a nagyobb jövedelmezőséget tartották szem előtt, figyelmen kívül hagyva azt, hogy a százezer lakosú Nagyváradnak egyetlen közfürdője van és az véletlenül éppen a Rimanóczy fürdő.

Sajnálattal kell megállapítanunk, hogy a közfürdők jelentőségét hazánkban csak a legutóbbi időkben kezdik annyira értékelni, mint az egykor itt élt rómaiak és törökök, pedig vitathatatlan, hogy a városi közfürdők színvonala a civilizáció fokmérője.

A helyes felismerést és törekvést nem lehet elvitatni városunk mostani vezetőjétől, hiszenze hívta létre a nagy forgalmu új Népfürdőt, ez sarkalja az újabb Népfürdők építését és ez terelte helyes mederbe a Rimanóczy fürdő ügyét is.

Az csak szerencsés véletlen, hogy a Rimanóczy fürdő és ezalóda a házikézelésben meglepően kedvező eredményeket ért el, de ha ez nem történt volna meg — legalább is magát a fürdőt — még ráfizetés esetén is házikézelésben kell tartania a városnak. Ezt teszi Budapest összes fürdőivel és ezt teszik mindazok a vidéki városok, amelyek a helyes felismeréshez eljutottak.

Igen, a helyzet valóban az, hogy a városok a helyesen kezelt és jól vezetett fürdőkre általában ráfizetnek. A folyton újuló, korszerűsítő berendezések, eljárások bevezetése, a jó karbantartás ugyanis sok pénzbe kerül, de a város kiadásaihoz mérten nem emelheti a belépőjegyek árát, mert az a célja, hogy közfürdői mindenki számára hozzáférhetőek legyenek.

Ilyen áldozatokat senki sem várhat egy üzletembertől. Az, ha valamit hárbe vez, bérleményét az utolsó cseppig ki akarja használni. A városok örök életűnek tekinthetők, tehát a nagyobb befektetések hasznát kívánni van idejük és legtöbbször meglegezenek az erkölcsi haszonnal is.

### A fürdés tudománya

A Rimanóczy fürdőben a házikézelés első 5 hónapjában 40.000 ember fürdött meg. A fürdő „törzsvendégei” között városunk legelőkelőbb társadalmi állá-

sú személyiségei közül is sokakat ott láthatunk, ami azt jelenti, hogy a fürdőt nem csupán azok keresték fel, akiknek odahaza nincsen fürdőszobájuk.

Valóban, a kádfürdő nem tudja azt nyújtani, amit a korszerűen berendezett gőzfürdő. Ismeretes, hogy bőrünk nemcsak a külső világ porától szennyeződik be, de magának a bőrnek az élete is termel olyan anyagokat, amelyekből magunkat meg kell tisztítanunk. Bőrünk apróka nyílásait, pórusait szabaddá kell tennünk és a mirigykivezető csőveszkéket lehetőleg meg kell tisztítanunk az azokat állandóan ellepő baktériumok tömegétől. Mindezt az otthoni kádfürdő-

zéssel kellő tökéletességgel elérni nem lehet. A gőzfürdő az a hely, ahol a cél-ezerü berendezés a tisztálkodást és az egész szervezet egészségét kitünően szolgálja.

Nézzük csak: A hőlégmakara száraz, forró levegője erősen megdölgöztatja a verejtékmirigyeket és az ezekből kiömlő veritek alaposan kimossa a járatokat eldugaszoló szennyet.

A gőzfürdőkben rendelkezésre álló különböző hőfokú medencék és zuhanyok vize — ha azokat váltakozva hozzáértéssel és célszerűen használjuk — alaposan „megtornásztatja” a szívet, valamint az egész ér- és idegrendszert.

### Betölti-e a Rimanóczy-fürdő hivatását?

Ott, ahol negyvenezer fürdővendég a tanu, nem mondhatunk valótlan és önző anyagi érdekből nem szépitgethetjük a takargatni való dolgokat. Be kell valanunk, hogy azok a bizonyos mohó kezek rettenetes sebeket ütöttek közérdekű intézményünkön. A mai idők pedig nem sok lehetőséget nyújtanak az újjáépítésre, még ha az anyagi eszközök rendelkezésünkre állanak is. Mégis, a házikézelés elmúlt öt hónapja alatt eredményesen oldottuk meg az élénk tornyosuló feladatokat. Nem is tudjuk már hogy hennan és hogyan sikerült összekönyörögnünk, összekaparnunk a százele engedélyhez, kiutaláshoz kötött zárolt anyagok tömegét, amellyel fel tudtuk újítani a majdnem teljesen elrohadt eszhálózatunkat, rendbe hoztuk gépházunkat és leromlott fűtőberendezésünket.

Fürdőosztályaink lepedő, törülköző

### A Rimanóczy-fürdő, mint gyógyfürdő

Mindez elsősorban az egészséges emberek érdekeit szolgálja, mert — hála Istennek — mégis csak ők vannak nagyobb számban és fürdőinket is ők keresznelják nagyobb tömegekben. A fürdők jelentősége mégis talán akkor domborodik ki igazán, amikor a betegségek gyógyításáról, a fájdalom csillapításáról van szó. A gyógyítóerő pedig nemcsak a gyógyászati és ásványvizes fürdőkben található meg, hanem közismert az a jótékony hatás is, amit egy egyszerű — úgynevezett — „ipari” gőzfürdő nyújthat. Hiszen a gőz és a hő gyógyító hatása olyan általánosan ismert, hogy a legbeváltabb házigyógymódnak tekintethető.

Sokan nem tudják, hogy több jó hírnevű gyógyfürdő az iszappakolásához használt iszapot távolri vidékről szerzi be és nem a saját forrásából termeli

és fürdőruha készlete oly gazdag, amelyhez hasonlóval nem dicsekedhetik a legelőkelőbb fővárosi fürdő sem.

Ezekben pl. már törülközőt nem is adnak a vendégnek. Új kádfürdő osztályunk csupa csempe, nikkell és ragyogás; a legkényesebb igényeket is kielégítheti.

A nyári szünetben megkezdjük gőzfürdők női osztályának teljes, férfi osztályunknak pedig részleges átépítését. A női osztály kabinsora — az eddigieknek kétszeresére emelt vetkőzőfülkékkel — az emeletre kerül, míg az így tehermentesített földszinten nagyobb pihenő terem, hőlégmakarak, újabb fürdőmedencék és zuhanyozók fogadják majd a vendégeket. Átalakításainknál nemcsak a célszerűsége töreksznünk, hanem arra is, hogy a higiénia és szépségük követelményeinek mindenben megfeleljünk.

ki. Eredményes tárgyalásaink folynak a legnevezetesebb iszaphányával és östől kezdve már — egyis legkiválóbb fővárosi fürdőmester vezetésével — megnyílik az iszaposztályunk is.

Levz szénsavas-, tengerisós-, oxigén-, fény- és kénesfürdők. Korszerűen berendezett vízgyógyosztályunkon pedig okleveles mester fogja az azt igénybevenni óhajtókat kiszolgálni.

Ennyit óhajtanánk még ebben az évben megvalósítani, de terveink ezeknél még tovább terjednek.

Ott van még a mechanoterapia, zanderkezelés, gyögmassage, gyógytorna, quarz, villany, rövidhullám kezelés számtalan lehetősége, ami egy további fejlődés fokán már gyógyezzállóvá fejleszthetné üzemünket.

Üzletnek is jó vállalkozás lenne ennek

a gondolatnak a megvalósítása, de mi elsősorban arra a kötelezettségre gondolunk, amivel Nagyvárad város vezetősége saját polgárságának tartozik. A város egészségügye minden áldozatot megérdemel és a város polgársága joggal el is várhatja ilyen elsőrendű igényeinek korszerű kielégítését.

Papp Lajos.

### Pályázatot hirdet a Leventék országos parancsnoka

A leventekiképzéssel kapcsolatos irodalom fejlesztésére, az írók ösztönzésére, valamint a levente parancsnokok, leventeoktatók és ifjuvezetők tudományos továbbképzése céljából, a Leventék Országos Parancsnoka meghatározott pályaművek jutalmazására 1943. évben összesen 3500 pengő jutalmat oszt szét.

A Levente Hírközpont jelentése szerint a pályázat tételei a következők:

1. A korszerű általános levente kiképzés célkitűzések az iskolán kívüli levente csapat szervezése, a vezetőképzés, a kiképzés anyaga, a kiképzés módszere. Pályadíj: 1000 P. Pályázhatnak: hivatásos tisztek (nyugdíjasok is) és az összes leventeparancsnokok.

2. A korszerű iskolai levente kiképzés, az iskolai leventecsapatok szervezése, foglalkozási ideje, kiképzési anyaga, a kiképzés módszere, az iskolai leventeparancsnoki rendszer. Pályadíj: 1000 P. Pályázhatnak: hivatásos tisztek, az összes iskolai levente parancsnokok, az iskola levente csapatparancsnokok és az összes iskolai leventecsapatokhoz beosztott levente oktatók.

3. A korszerű vezetőképzés, célkitűzések, szervezés, módszer és kiképzési anyag. Pályadíj: 1000 P. Pályázhatnak: hivatásos tisztek, az összes iskolán kívüli levente csapatparancsnokok és levente oktatók.

4. A korszerű ifjuvezetőképzés, a célkitűzések, szervezés, módszer és kiképzési anyag. Pályadíj 500 P. Pályázhatnak: hivatásos tisztek, az összes ifjuvezetők és az ifjuvezetőképzés csapatoknak tagjai. A pályázatot a honvédelmi miniszterium 40. osztályához kell beküldeni; jelíggel ellátni. A dolgozatok terjedelme 25-30 irodai nagyságu gépirásos oldalnál több nem lehet. A beküldési határidő: november 1.

### Papírosnapok

Nagyváradon július 5, 6, 7-én lesznek megtartva. Leventéink a papíros hulladékért házhoz mennek. Fölkérjük a t. közönséget, sziveskedjenek a háztartásában levő papíros hulladékok (könyvet, folyóiratokat, újságokat) és egyéb hulladék papírost előkészíteni, hogy leventéink az átvétellel ne töltsenek sok időt. Kivánatra az A. O. K. által megállapított árat fizeti.

Nagyobb tételeknek a bejelentését az alábbi címen kérem eszközölni: Szántay Gyula, Hlatky Endre-u. 1.

A KOHONA Filmszínház értesíti a t. közönséget, hogy július hónapban hétköznap

**nem tart 3 órai előadást**

Szombattól: Zilahy Lajos  
nagysikerű szindarabja filmen.

**S Ü T A N A P**

A vasárnapi előadások délelőtt 11, délután 3, 5, és 7.15 órakor kezdődnek.

# Huszonöt éves a nagyváradai Gutenberg Dalkör

Jubileumi ünnepséget és díszhangversenyt készít elő az egyesület vezetősége

Huszonöt éves esztendővel ezelőtt, az idegen uralom szomorú emlékeztető idejében a megszálló hatalom minden igyekezte hiábavaló kísérlet maradt, hogy erőszakkal elnémítsa az Erdélyben élő magyarság szavát. Nem némult el a magyar dal sem, mert az erdélyi városok és falvak kétségbeesett élni akarással megtalálták azt az utat, amelyen tovább ápolhatták és terjeszthették a magyar kultúrát, ezt a kincset, melyet toronymagasságba emelt az idegen uralom népének kultúrája felett Erdély magyar népe.

Zengett tehát a dal és ennek szárnyán üzentek egymásnak az elnyomott lelkek. A dal volt az egyetlen hang, amelyben fenn hirdethették a magyar dalosok a rejtett, örök gondolatot, a magyar igazság diadalát s annak oly nehezen várt beteljesedését. A magyar dal szárnyán harsogott Erdély bércei felett az erős akarat: élünk, vagyunk és leszünk!

Különösen kivette részét ebből a kulturális munkálkodásból a magyar iparos és munkástársadalom, így Nagyváradon a nyomdászok kultúrtestülete, a Gutenberg Dalkör, amelyet a váradai nyomdászok tetemes anyagi áldozatokkal tartott fenn és amely most tölti be fennállásának 25-ik esztendejét. Ez a daltestület volt az, amely mindenkor himagaslott az egyszerű keretből nemcsak azért, mert kiváló hanganyagával elismert sikereket aratott, hanem azért is, mert megszámlálhatatlan esetben nyújtott segítséget a magára maradt magyarság jótékony megmozdulásaiban az idegen uralom nehéz korszakában.

A nagyváradai nyomdászoknak ez a kultúrtestülete 1918. év novemberében, az első nagy világgégés elesendése idején alakult néhány lelkes nyomdászdalos kezdeményezésére. Talán sohasem volt nagyobb szükség a daloskakra, mint éppen ebben a reményt vesztett, kétségbeesett nagy szomorúsággal teljes időszakban és az utána következő esztendőben... A dalkör derekasan ki is vette részét ebből a missziós munkából, amelynek tagjai sorában a nyomdászok kivül az ipari munkásság és a kisiparos társadalom számos igen számottevő tagja tevékenykedett és mind a mai napig áldozatos kitartással maradandó érdemeket szereztek maguknak és a dalosegyesületnek az elmúlt évek folyamán.

A Gutenberg Dalkör most érkezik el dalos kultúrtestületének 25-ik évfordulójához. Ezt a küszöbökön és érdemekben egyaránt jelentős huszonöt éves kultúrtestület nagyszabású dalos-ünnepély keretében óhajta megünnepelni. Andrászi Ede zenetanár, egyházi karnagy, aki hosszú éveken keresztül volt a dalkör művészeti vezetője és számos, művészi színvonalon álló hangverseny sikere fűződik nevéhez, most is-

métlenül átvette az együttes vezetését és nagy művészi felkészültséggel készíti elő a dalkör jubileumi hangversenyét.

A jubiláris évforduló alkalmából nem mulaszthatjuk el, hogy a mindig szerény és sohasem hivalkodó Gutenberg Dalkör előtt meg ne hajtsuk az elismerés zászlóját, amelynek fényét nem tudta, elhomályosítani a feledés árnya s amely 25 éven át elsők között foglalta el helyét a becsült kulturális egyesületek között. (RJ)

## Új árak léptek életbe a vágóállatoknál, a husnál, a zsirnál, a baromfinál, a petroleumnál és a motalkónál

A gyárak emelhetik az árucikkek árait

A hivatalos lap pénteki számában újabb rendeletek jelentek meg, amelyek a vágómarha, a borjú, a sertés, a hús, a hústermékek, a baromfi, továbbá a petróleum, a motalkó és a különböző olajok árát szabályozzák.

Az állat és állattermék új áráról szóló rendelet értelmében az ország egész területén a vágómarha és a vágóborjú legmagasabb termelői ára így alakul: I. oszt. ökör és növendékmarha 2.20, II. oszt. 2, III. oszt. 1.80 kg-ként. A bika élő súlyára 1.45—2.15, a tehéné 1.40—2.10 pengő, I. és II. oszt. bivalyökör és növendékibivaly 1.75, II. oszt. 1.65. A vágóborjú termelői ára élő súly kg-ként 2.10—2.40, a bárányé 1.60, a juhé 1.50 pengő. A rendelet megállapítja a nagykereskedői árakat és a sulyapadás mértékét, majd a fogyasztói húsárakat így szabályozza: marhahús: a szokásos darabolásban, a benne lévő esontalt nyomaték nélkül kg-ként 5.10, bivalyhús 4.70, esontos marhavesepesenyé 7.60, tisztított 10 pengő. Csontos bivaly vesepesenyé 5.30, tisztított 8.40. Füstölt marhahús 6.60, főzve 9.20, esont nélkül 7.60, illetve 10.50, füstölt marhanyelv 7.90, főzve 11 pengő. Borjúhús kilója 5.40, máj 6 pengő, borjúnyelv 5.30, juhús esont nélkül az első árkörzetben 4.50, a másodikban 3.70, esont nélküli bárányhús 5.10, illetve 4.20 pengő. Részletesen szabályozza a rendelet az összes mészáros és hentesipari melléktermékek árát is.

A levágás céljára eladott legalább 12 órát koplaltatott élősértések legmagasabb termelői ára kg-ként: 156 kilónál nehezebb jól hizott sertés 2.90 pengő, 150 kilón aluli sertés 2.85 pengő, 145 kilón aluli 2.80. Az élősértés legkisebb termelői ára 2.64.

A Gutenberg Dalkör elnöksége a közeledő jubileumi ünnepséggel kapcsolatban tiszteletteljes kérelemmel fordul a dalkör volt, régi tagjaihoz és a komoly, dalkedvelő és dalszerető egyénekhez, hogy legyenek részesei a jubiláris ünnepségnek és közreműködésükkel tegyék azt minél teljesebbé. Jelentkezzenek a Gutenberg Otthonban, Szentpéteri utca 6. szám alatt minden szerdán este 8—10 óráig.

3.60, pulyka .20, gyöngyös 4.40 pengő. Az élő baromfi legmagasabb fogyasztói ára vidéken: csirke 5, tyúk 4.20, pulyka 4.80 gyöngyös 5 pengő. Budapesten: csirke 6.80, tyúk 5.60, pulyka 6.30, gyöngyös 6.40 pengő. Vágott baromfi húsokkal együtt vidéken: csirke 6.10, tyúk 5.—, pulyka 5.70, gyöngyös 5.60 pengő. Budapesten: csirke 8.—, tyúk 6.30, pulyka 7.50, gyöngyös 7.60 pengő különként. Ha termelő adja el az árut a vásárlónak az árak alacsonyabbak, a kibelezett baromfi hét százalékkal drágább a liba- és kacabontásból származó termékeket is megállapította az új rendelet. A budapesti árakat a pest-környéki városokra és községekre is érvényesítik.

A közellátási miniszter további rendelete lehetővé teszi, hogy a gyáripari vállalatok a tisztviselői fizetések és munkabérek emelésének terheit az új gyáripari árakban érvényesítsék. Új ára van a kenőolajnak, hengerolajnak, gázolajnak és mindenfajta benzinnak is. A petróleum legmagasabb fogyasztói ára az ország egész területén literenként 70 fillér, a kutakból kiszolgáltatott motalkó legmagasabb fogyasztói ára az egész országban literenként 1.04 pengő.

## Új árak az espressókban és kávémérésekben

A közellátási miniszter az espressók és kávémérések részére egyes cikkekben új árakat engedélyezett. A kombinált reggeli az I. osztályu espressóban 1.40, a II. osztályuban 1.30 pengő, a vegyes zöldségű saláta, melyből egy adag 15 deka 1.20 és 1.10 A zöldségű saláta 3 deka hallal, vagy 5 deka fajsajttal, vagy 4 deka nyelvel, 2 pengő, illetve 1.80 pengő. Hassék, vajás omlós tésztában 1.—, illetve —.80 pengő. A kávémérésekben és kávéfőzésekben a kombinált reggeli a háromféle helyiségi osztályozása szerint 1.10, 1.—, illetve —.90 pengő. Amennyiben a kombinált reggelihez 50 százalékon aluli babkávéből készült kávé szolgál fel, úgy annak ára 1.—, —.90, illetve —.86 pengő Orosz tea cukorral 1.—, —.96, —.90 pengő. Egy liter tejekávé 50 százalékos kávéval cukor nélkül 2.30, 2.10, illetve 2.— pengő, 50 százalékon aluli kávéval 2.—, 1.80, illetve 1.60 pengő. Gyümölcszizs, krémek és babfőzelék 70, 66, illetve 60 fillér.

## Szent Norbertet ünneplik a premontrei templomban

Július 8 és 11 között zajlanak le az ünnepségek

Nagyvárad, július 3. Mivel június 6-án, Szent Norbert halála évfordulóján a közbeeső ünnepek miatt Szent Norbertet méltóképpen nem ünnepelehetjük, azért a premontrei rend világszerte július 11-én tartja meg Szent Norbert ünnepét. A helybeli premontrei templomban a következő sorrendben készülünk. Szent Norbert ünnepére:

Július 8, 9, 10. napjain, azaz csütörtökön, pénteken, szombaton este 7 órakor rövid ájtatosság után szentbeszéd.

A szentbeszédet mondják: július 8-án Molnár János kanonok, pápai prelátus, július hó 9-én dr Hanzély

Lajos, pápai kamarás, püspöki titkár, július 10-én Békely Ferenc zárdalelkész, hittanár.

Ugyanezen napokon reggel egynegyed 8 órakor elmélkedések a gimnáziumban. Az elmélkedéseket tartja Szilágyi M. Dózsa premontrei perjel. Az említett napokon Szent Norbert ereklyéjét köztiszteltetre teszik ki.

Július 11-én 7, 8, 9 és fél 11 órakor szentmisék. 9 órakor az ünnepélyes szentmisét szentbeszéddel mondja dr Lindenberger János nagyprépost, pápai protonotárius. Ugyanezen napon este fél 7 órakor szentbeszéd, szentseges litánia keretében. Utána szentseges körmenet, amelyet Molnár János pápai prelátus tart.

## HOTEL SZABÓ

BUDAPEST, IV. EGYETEM-UTCA 7.

Hotel Szabó a belváros középpontjában fekszik. Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel. (Központi fűtés, hideg-meleg folyóvíz, telefon, stb. Polgári szálló — Polgári árak!

# Hogyan él a külföld a háború negyedik esztendejében?

Los Angelesben 900 vendéglőt zártak be. Németországban vaját és turót kapnak a vegetáriánusok

A Daily Express című angol lap éles hangon bírálja az Egyesült Államok árelőzést és áruadagolási rendszerét. A lap szerint az Egyesült Államok hatalmas területének különböző részein kialakult, egymástól merőben különböző táplálkozási és élelmezési szokások teljesen megbénítják és keresztülhúzzák az egységes adagolási törekvéseket. Az összes árucikk árának rögzítése már csak azért is hiábavaló, mert nem sikerült megszervezni az általános árelőzést. Az angol lap azt tanácsolja, hogy az Egyesült Államok angol mintára, csupán a fontos megélhetési cikkek árát állapítsa meg s az árelőzést is csupán ezekre a cikkekre terjessze ki.

Los Angelesben az élelmezési nehézségek következtében 900 vendéglő és 100 magánkétben lévő üzlet kénytelen volt lehuzni redőnyeit. A tejkereskedelemben csak 50—75 százalékgig sikerült a szükségleteket fedezni. Ha az emberek kora reggel nem állnak sorba az üzletek előtt, vajhoz egyáltalában nem lehet jutni. Csikágó — írja a folyóirat — néhány nappal ezelőtt teljesen vaj, makaróni és zöldség nélkül maradt. Éppígy nem lehetett a városban hűs Konzervekhez jutni. New Yorkban a marhahűs Konzervek csak 25, a sertéshűs Konzervek 50 és a birkahűs Konzervek csak 25 százalék erejéig fedezték a szükségletet. Egyidegig New Yorkban teljesen lehetetlen volt tejhez jutni. Detroitban teljesen eltűnt az üzletekből a hús, a bab és a szappan. A vajbehozatal csak 20 százalék erejéig fedezte a szükségleteket és 18 ottani konzervgyárat átmenetileg be kellett zárni anyagihiány miatt.

## KANADA

A haditermelés fokozásával mind nagyobb kereslet nyilvánul meg a kanadai nikkeltől és a kanadai nikkeltől. Az igyekeznek fokozni. Egyes hírek szerint 1940 óta a nikkeltörvény 50 millió Lbs-el emelkedett. A múlt év folyamán üzemeltetésekre és a többtermeléssel kapcsolatos beruházásokra 13 millió fontsterlinget fordítottak a megelőző évre hasonló címen kimutatott 11 millió fontsterlinggel szemben. A nagy termelési többlet ellenére mélyreható korlátozó rendelkezésekre volt szükség, hogy legalább a hadifontosságú üzemek nikkelszükségletét megközelítően fedezni lehessen.

## ARGENTINA

Argentína burgonyatermését 996 ezer tonnára becsülik a múlt évi 1.442.000 tonnával szemben. Az argentin földművelésügyi minisztérium szerint az 1942—43. évi napraforgótermés 345 ezer tonna lesz. A földidőtermését 94 ezer tonnára becsülik. Szakkörökben ezeknek a számoknak kiegészítésképpen rámutatnak arra, hogy Argentína idel olajosmag- és tengeritermése jóval elmaradt a várt mennyiségtől. Ezzel magyarázható, hogy a kormány nemszándékszik a tengeri- és napraforgómagot az árak alátámasztása érdekében felvásárolni, mert a termésnek szabad piacon történő elhelyezése kielégítő áron köny-

nyen lehetséges. Azoknak a további óriási silóknak az építésére, amelyekben a következő évi termést akarják tárolni, a kormány újabb 500 ezer pezetát fordít. Ezekben a gabonát ömlesztve fogják tárolni. Kérdéses azonban, sikerül-e a gabonát hosszabb időn keresztül frissen tartani ezekben az építményekben, mert a silók szellőztetési rendszerét eddig megoldani nem tudták.

## NAGYBRITANNIA

A brit ellátásügyi minisztérium május 30-i hatállyal a zsir- és olajárakat felemelte. Egy hónappal ezelőtt már emelték a len, a kender és a ricinusolaj árát is. Az emelés mértéke általában 9 font tonnánként. Az új

árak július 24-ig maradnak érvényben. Az angol gabonakereskedők egyesülete nyilatkozatot bocsátott ki. Ebben tiltakozik az angol mezőgazdasági többtermelésre vonatkozó háború utáni tervek ellen. Ezeket a többtermelési terveket az angol felsőház tagjainak egyik csoportja tette közzé.

## OLASZORSZÁG

Milánó tartományban minden baromfitartó évenként minden tyúk után köteles 12 darab tojást beszállítani. Ebből április és május hónapban ötöt, júliusban és augusztusban hetet kell beszállítani. Az olasz cukoripar jelentős fejlődése, valamint a cukorrépa-termelés belterjesítésére irányuló törekvések eredményeiről szá-

# Adakozz a Légoltalmi Liga gyűjtőnapján!

Talán nincs hálátlanabbnak látszó dolog a világon, mint a kéregetés és elég sok ember részére nincs nagyobb bosszúság, mint ha adni kell. Pedig akinek akár szivelelke, s hozzá becsület, józan esze van, az a közönség szent érdekeiért mindenkor kész az áldozatra és örül, ha adhat. Az ilyen nem sokalja a gyakorlati gyűjtések számát, nem kérdezi, hogy miért kell az újabb és újabb gyűjtés. Vagy megérzik, vagy megértik, hogy minden nagyobb társadalmi megmozdulás életbevágó, lelkiismeretlet ébresztő, halaszthatatlan, közös érdekeinkért: a jövőnk biztonságáért küzd.

Amikor odaadod kötelességed becsületiilléréit valamilyen cél szolgálatára, magadnak adod. Nem rövidít meg magad, mert amit a közérde adsz, mindég magadnak adod, mert te is a köznek vagy egyik picike pillére, a te válladon is épül, szilárdul a közös jelen, a közös jövő, mert a magyar közönség én, te, ő, mi vagyunk.

Gyűjtenek gyermekek részére, akik ha majd felnőnek, tovább viszik a mi terheinket, tovább építik a magyar jövőt, akik majd szintén adni fognak, ha a sorsuk a jövőjük megkivánja tőlük.

Ha tehát gyermekek részére adsz, gondold arra, hogy halhatatlan örök magyar életed biztosításáért adakozol.

Gyűjtenek katonák részére, akik helyetted szembenéznek a messzi orosz mezőkön a minden pillanatban rájuk leselkedő halállal, akik a távolból árván maradt otthonukat sóhajjal imádsággal keresik fel, akik egyetlen célért, hazánk, fajunk megmaradásáért küzdenek, egy fajnak a fennmaradásáért, amelyhez én is, te is, szüleink, gyermekeink tartozunk. Ha tehát katonák részére gyűjtenek, mindig magunknak adunk, mert a katona nem önmagáért harcol. Helyettem, éntem, az enyéimért harcol az én biztonságomért, az én életem zavartalan folytatásáért adja drága, szent, magyar vérért.

Ha megvizsgáljuk, hogy miért is gyűjtenek, kiknek gyűjtenek, minde-

nütt megtaláljuk önmagunkat, tehát még ha a saját kis, egyéni érdekeinket tekintjük is a jótékonykodás nem munkájában, akkor is százszázalékos siker kell, hogy kísérjen minden, a közösség célját szolgáló gyűjtési megmozdulást.

Most, hogy vasárnap, július 4-én a Légoltalmi Liga gyűjtő napja lesz, önkéntelenül jöttek ezek a gondolatok, mert ez a gyűjtés már elvitathatatlannal a saját közvetlen érdekeinket szolgálja. Bármelyikünk elmondhatja, hogy a teste épségéért, gyermekei drága életéért, kedvesei életéért ad, hogy mentstvárad, óvóhelyek épüljenek. Adni kell tehát gondolkodás nélkül. Az életről van szó, amelyeket szeretnénk átmenteni a jelen borzalmain, átmenteni a béke boldog világába. Adni kell, mert drága és csak egy életünk van. Nem lehet elég nagy az összeg, amit adhatok ha önmagamért, hozzátartozóimért, az életünkért adom.

Szereted magadat testvérem? Az életedet, az épségedet, a gyermekedét, a családodét? Igen! Akkor vasárnap boldogan, örömmel fogsz adni. Nem huzod ki magad, nem sietsz el süket fülekkel és bezárt szívvel az urnák előtt, mert ha nem adsz, önmagadtól tagadod meg a biztonságot, önmagadtól zárod el a szíved.

Adjunk ezen a gyűjtésen az emberi önzésen és érdekeken túl a sziv szeretetével erre a fontos és nemes célra, hogy épülhessenek a légoltalmi menhelyek, a szükség-kórházak. Mert ha ma nincs is szükségünk rájuk, ki tudja, mit hoz a holnap. Igyekezünk addig adni, amíg nem késő. Ma minden ember felelősséget hordoz. Felelősségünk tudatában kell élnünk, harcolnunk, áldoznunk, ha kell akár az életünket is. Mindnyájunktól kivétel nélkül ezt kívánja meg a bizonytalan jelen, amelynek alakulásáért mindnyájan felelünk és mindenkor számunkra kérhetik tőlünk, ha nem védjük meg minden erőnkkel és becsületességünkkel a jövőnk biztonságát.

SOLTÉSZ KÁLMÁNÉ

Figyelem!

**M. Antalfy Marait**

60 tagú balett növendékeinek jótékonycélu nagy előadása július hó 4-én vasárnap délelőtt 10 1/2 órai kezdettel a

**Szigligeti Színházban**

Elővételi jegy d. u. a tánciskolában és a színháznál.

mol be a legújabb ipari gazdasági jelentés. Az olasz cukoripar ezidőszere erősen összpontosított és kiválóan megszervezett nagyipart jelent. Az egyre növekvő cukortermelés mellett a cukorrépa-termelést is fokozták. A cukorrépa-termelés technikájának tökéletesítésén állandóan dolgoznak. Arra számítanak, hogy sikerülni fog a hektáronkénti 50 mázsás cukorátlagot elérni.

## NÉMETBIRODALOM

A légitámadások súlyosabb károsltjainak gyorsabb és jobb ellátása érdekében a német birodalmi hatóságok úgy rendelkeztek, hogy az egyébként járó ruhajegyeken kívül a légitámadások károsltjai 50 pontos pótruhajegyet kapnak, 2 pár harisnyavásárlásra jogosító igazolvánnyal.

Németországban a többtermelés érdekében az olyan vidékeken, ahol nagyméretű a birtokszétforgácsolás, a területeket a megművelés szempontjából egyesítik.

A német mezőgazdasági gépipar legutóbb olyan motorral vonatott gépet szerkesztett, mely kézimunka nélkül végzi el az ültetést. Ezzel az újszerű géppel hatalmas területeket lehet rövid idő alatt beültetni és ezáltal meg lehet oldani a háborús termelés egyik nehéz feladatát.

Németországban a vegetáriánusok, akik lemondanak a húsadagjukról, négy hétre 250 gr. vaját és 250 gr. turót kapnak. A gyermekek ennek a felét. A vértadók húsféjadagját 350 gr-ól 450 grammra emelték fel. Ugyannyit kapnak az asszonyok is, ha tejadagjukat leadják. Aki 70 éven feül mond le a hús- és zsiradagról, az orvosi bizonyítvány nélkül is kaphat negyedliter teljestejet naponta.

## SVAJC

A svájci húsellátást sikerült olyan mértékben biztosítani, hogy előrelátólag egyes hónapokban 1000 gr. más hónapokban 1300 gr-ra is fel fog emelkedni a fejenkénti húsféjadag. Hústalan hetektől már nem kell tartani, sikerült ugyanis a nagyvágóhidakon gyorsfűtőeljárás alkalmazni. Ennek során a húst 36—40 C fokra hűtik be, majd 15—20 C fokos hőmérsékletű helyiségekben tárolják. Az így felhalmozandó nagy készletekkel fogják biztosítani a húsellátás egyenletességét. A svájci parasztszövetség jelentése szerint 1943. első negyedében a tejtermelési viszonyok kielégítőek voltak. Januárban ugyan 0.5 százalékkal kevesebb tejet szolgáltatott be, mint 1942. januárjában, februárban azonban a beszállított tej mennyisége 1.1, márciusban pedig 1.9 százalékkal haladta meg a tavalyi mennyiséget.

A svájci fogyasztóközönséget felhívták arra, hogy a nyári hónapok alatt a zsiradékanyagokkal fokozottabban mértékben takarékoskodják, hogy tölre nagyobb készleteket tehesse felre.

# HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
**NAGYVÁRAD,**  
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.  
 Telefon: 12-27.

**ELŐFIZETÉSI ÁRAK:** Egész évre 38.40  
 félre 19.20, egy óra 3.20 pengő.  
 Postatakarékpénztári csekk számlánk  
 száma: 72.301.  
 Kéziratokat nem adunk vissza.

**A BALESETEK SZÁMA EGYRE SZAPORODIK,** dacára annak, hogy nagyon sok géperőjű járművet karónai szolgálatra vett igénybe, a honvédelem, sokat pedig kivontak a forgalomból. Ezzel szemben különösen a nagyobb városokban a villamosvasút forgalma ugrásszerűen emelkedett, ami következtében sokszor okoz balesetet. **Kössön balesetbiztosítást!** A legrégebbi magyar biztosító: Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság helybéli képviselője: Szent László-tér 2. szám alatt szívesen szolgál tanácsal.

**IFJ. HORTHY, MIKLÓS KEDDEN FL-HAGYJA A KÓRHÁZAT.** Ifj. Horthy Miklós gyógyulása a lehető legjobb uton halad. Fájdalmai már nincsenek. Legközebb kedden valószínűleg elhagyhatja a kórházat.

**VASÁRNAP FOGADJA A SZENTATYA AZ OLASZ SZELLEMI ÉLET VEZETŐIT.** Rómából jelentik: (MTI) A Szentatya vasárnap fogadja az olasz szellemi élet vezetőit és ez alkalommal beszédet mond. A fogadáson jelen lesz Orlandó volt miniszterelnök is, valamint számos olasz közéleti személy is.

**DOKTORRAAVATÁS.** Ifj. Selmeczy János ügyvéd fiát a kolozsvári egyetemen a jogtudományok doktorává avatták.

**NAGYOBB TERRORISTA SZERVEZETET SZÁMOLTAK FEL BULGÁRIÁBAN.** Szófiából jelentik: (MTI) Plovdiv közelében nagyobb terrorista szervezetet tett ártalmatlanná. A katonaság igen sok felkelőt agyonlőtt. Őt bannitát elfogták, továbbá nagyobb mennyiségű lőszert és hadianyagot zsákmányoltak.

**DOKTORRAAVATÁS.** A kolozsvári Ferenc József Tudományegyetem Lipcsei István nagyváradi ügyvédet a jogtudományok tudórává avatta.

**ELJEGYZÉS.** Felsőbányai Szilágyi Erzsébet (Szucság) és ifj. Tombory Ernő (Nagyvárad) folyó hó 3-án tartották eljegyzésüket. (M. k. é. h.)

**Orvosi hír.** Dr. Székely Zsuzsanna orvosi rendelőjét Hitler-utca 30. alatt megnyitotta, rendel délután 3-5-ig.

**MEZŐBERÉNYBEN MEGALAKULT A HUSÉGMOZGALOM SZERVEZETE.** Most tartották meg nagy érdeklődés mellett a mezőberényi tót-, német- és magyaryelvű lakosság részvételével a „húségmozgalom” alakuló gyűlést, amelyen Gombós Miklós, az országos vezetőség tagja, Reibel Mihály esperes, országgyűlési képviselő, dr. Knoll Géza, Fabók Ferenc, Schültz József, Monostori Márton és Bartoli József tartottak beszédet. A szónokok hangoztatták; hogy úgy a mezőberényi, mint az ország többi részének nemzetiségi tulnyomórészen hűséggel viseltetnek a magyar birodalmi gondolat iránt, de sajnos, vannak lelketlen igazgatók, akik a kenyeret és jómódot nyújtó hazáival szemben hálátlansággal fizetnek. A gyűlés a Himnusz eljárással ért véget.

**NAGYMENNYISÉGU NÉMET GABONÁT KAP FINNORSZÁG.** Berlinből jelentik: (MTI) Illetékes német helyen közlik, hogy nagymennyiségű gabona szállítását határozották el Finnország számára, hogy átsegítsék az élelmezés terén mutakozó válságon.

**HATALMAS SZÉLVIHAR PUSZTÍTOTT NICARAGUÁBAN.** Stockholmból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A Nicaraguai Leon város vidékén hatalmas szélvihar nagy anyagi károkat okozott. Sok ember életét veszítette. A várossal megszakadt az összeköttetés is.

**Zsidó okmányhamisítókat lepleztek le Kassán.** Kassáról jelentik: (MTI) A kassai rendőrkapitányság a budapesti külföldiek ellenőrző központi hatósággal együttműködve, közellátást veszélyeztető bűncselekményre jött rá. Zsidók beszivárgásához hamisított okmányokat használtak fel. A rendőrségnek sikerült az ügy minden szereplőjét leleplezni. A hamisított okmányokat a fővárosban hozták forgalomba. Az okmányok kassai származásuaknak tüntették fel a beszivárgókat. A kassai nyomozás során kiderült, hogy Szlovákiából átszökött zsidókról van szó, akik a hamis okmányok alapján közellátásban is részesültek. Néhány kistisztviselőt környékeztek meg. Eddig 15 személyt tartóztattak le.

**Pályázat a szilágysomlyói plébániai javadalomra.** Nagyvárad, július 3. A nagyváradi egyházmegyei körlevél legújabb számában megjelent a Lipcsey Gyula pápai kamarás, esperes-plébános elhalálozásával megüresedett szilágysomlyói plébániai javadalom betöltésére hirdetett pályázat. A pályázat határideje július 15.

**90 MILLIÁRD DOLLAR AZ USA ÉVI HÁBORUS KIADÁSA.** Genfből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Morgenthau pénzügyminiszter közölte, hogy az Egyesült Államok államháztartásának hiánya 55.981 millió dollár a tavalyi 19.692 millióval szemben. Az államadósság 548 millió dollárral növekedett. Junius végéig a háborus kiadások évi összege megközelíti a 90 milliárd dollárt a tavalyi 40 milliárdal szemben.

**1500 tonna élelmiszert kap az inséges szerb lakosság.** Zágrábról jelentik: (MTI) Belgrádi hírek szerint a Nemzetközi Vöröskereszt 1500 tonna élelmiszert küldését helyezte kiállításba a szerb lakosságnak. A szállítmány első része már megérkezett.

*Gyógyhaskötőre van szüksége?*  
 Olyant, mely rázásmentesen tart és nem csuszik fel:  
**Formásító strandfűzők hozott anyagból.**  
**Kovács Sándorné**  
 fűzőspecialistánál rendelhet.  
 Szt. Gellért-u. 10. Nilgesz-telep.  
 (Repülő hidon át)

Szobafestő, mázó, cimpfestő iparosok figyelmébe. Felhívjuk iparostagjaink figyelmét, hogy azon iparosok, kik a szakosztály által kiutalt fát még nem vették át, vagy arra igényüket még be nem jelentették, ennek eszközölése végett a szakosztálynál a hivatalos órák alatt július hó 5-6-ig okvetlenül jelentkezzenek, mert a későbbi jelentkezők faellátásban nem részesülhetnek. Az elnökség.

**Adomány a Vöröskereszt javára.** Nagyvárad. Saját tud. Erdőhegyi Zsuzsanna Kaposvári Mária, Salánki Kornélia, Salánki József, ifj. Salánki János diákok egy családi összefogással alkalommal 15 pengőt gyűjtöttek a Vöröskereszt javára. A kis diákok buzgóságát a Vöröskereszt nevében megköszönjük és czennel nyugtazzuk.

Az asszonyok filmje!

A művészet filmje!

## ALKALOM

Főszereplők: Karády Katalin, Szilassy László  
 Előadások kezdete mindennap 5-5 és 1/4 8 órakor  
 a CASINO-ban.

**MAGYAR KERESKEDELMI KÜLDÖTTSEG ÉRKEZETT SZÓFIÁBA.** Szófiából jelentik: (MTI) Szombaton magyar kereskedelmi küldöttség érkezett Szófiába a kereskedelmi tárgyalások folytatására.

**Átköltözik a vatikáni hadifogolyhivatal.** Rómából jelentik: (MTI) Mint Vatikánvárosból jelentik, a hadifogoly hivatalt átköltöztetik a jövőben Vatikán területéről távolabbi városrészbe.

**150 utas számára épít óriási repülőgépet egy angol gyár.** Londonból jelentik: (F. T.) A Bristol repülőgépgyár óriási utas-szállítórepülőgépet épít 150, illetve háromüléses 70 utas számára, amely 450 kilométeres sebességgel haladna.

## Hétfőn és kedden nyári nagyvásár

Nagyvárad, július 3. A vásárfelügyelőség közli, hogy hétfőn, július 5-én és kedden, július 6-án nyári nagyvásár lesz Nagyváradon.

## FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

## BUTORT

színeset

## MEZEI-től

Háló, kombinált és előszobák. Szabadság-utca 12. (Szacsav-utca 48.)  
 Konyha ajándékok.

Pk. 1230-1943.

### ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Dr. Bereghy Sándor margittai ügyvéd által képviselt Gencz Erzsébet javára Bajkán Virgil ellen 6000 P tőke és jár. erejéig a margittai kir. járásbírósg 575-1942. sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1943. évi április hó 29. napján lefoglalt 1635 P-re becsült ingóságokra a margittai kir. járásbírósg fenti számú végzésével az árverést elrendelte, annak az 1908. évi XLI. t. c. 20. §-a alapján dr. Bereghy Sándor ü. á. k. özv. Lukászi Gyuláné és tsai javára 12.000 P tőke és jár. továbbá a foglalási jegyzőkönyvből ki nem tűnő más foglaltatók javára is az árverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellenük halasztó hatályú igénykereset folyamatban nincs — végrehajtást szenvedő lakásán Magyarokécs közsg 3. szám alatt leendő megtartására határidőül 1943. évi július hó 17. napjának délután 3 óráját tűzöm ki, amikor a bíróság lefoglalt épületgerendákat a legtöbbit ígérőnek, de legalább a becsérték kétharmad részéért, készpénzfizetés mellett el fogom adni.  
 Margitta, 1943. június 26.  
 ZSIGMOND GÉZA,  
 kir. bir. végrehajtó.

A nagyváradi kir. törvényszék  
 3813-1943.

### HIRDETMÉNY

A kir. törvényszék felhívja Boksa Béla volt nagyváradi lakost, hogy feleségével az életközösséget a hivataloslapban megtörtént hirdetésről számított 1 (egy) év alatt állítsa vissza, mert ellenkező esetben a folyamatban keresete következtében a bíróság a házasság felbontása felől fog határozni és az ügyben dr. Bige Gyula nagyváradi ügyvéd, ügygondnok fogja képviselni.  
 Nagyvárad, 1943. június 17.

Dr. OLASZ s. k.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje a Magyar Lapokat.

## Elrendelték az új önkormányzati közszolgáltatások szedését

Nagyvárad thj. város polgármestere 20.631-1943. II. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Értesitem a város közönségét, hogy a m. kir. belügyminiszter ur 75.000-1943. számú rendeletével (megjelent a Budapesti Közlöny) folyó évi 144. számában) a szabályrendeletekben (dijszabásokban) megállapított önkormányzati közszolgáltatások (vigalmi adó, vágóhídi díj, hűsvizgálati díj, közterületfoglalási díj, hatósági eljárás díjak) mértékének újabb megállapítását rendelte el 1943. évi július hó 1-től kezdve.

A Budapesti Közlöny folyó évi 144. számában megjelent belügyminiszteri rendeletben megállapított vigalmi adó, vágóhídi díj, hűsvizgálati díj, közterületfoglalási díj és hatósági eljárás díjak szedését 1943. évi július hó 3. napjától kezdődően elrendelem.

## Gépjárművezetőképző (autó és motorkerékpár) magántanfolyam

kezdődik hétfőn, július 5-én, este 7-kor. Beiratkozni lehet az iskola irodájában d. e. 10-1-ig, este 5-fél 8-ig Ritoók Zsigmond-utca 15. szám. Telefon 22-09, (Andrikska garage)

## Polgárilag mozgósították a bolgár földművelésügyi minisztérium tisztviselőit

Szófiából jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A bolgár minisztertanács a legutóbbi hadigazdálkodási rendelet értelmében elhatározta, hogy a földművelésügyi minisztérium földművelési, állattenyésztési igazgatásában működő valamennyi tisztviselőt és alkalmazottat polgárilag mozgósítják. Azonkívül a földművelésügyi minisztérium valamennyi tisztviselője és alkalmazottja a polgári mozgósítás rendelkezése alatt áll, amíg az ideai termést be nem takarítják.

## Folyóirat-szemle

## Megjelent a Városok Lapja

A Városok Lapja július hó 1-én megjelent száma vezetőhelyen Szent László király emlékeztetővel foglalkozik. Rámutat Széll Sándor dr. cikke Szent Lászlónak a magyar városok alapításában kifejtett sokoldalú munkásságára és körvonalazza a nagy király európai szerepét. A cikk különben hangot ad annak az általános óhajnak is, hogy Szent László napját emeljék nemzeti ünneppé és az ezzel kapcsolatos törvénytervezetet is ismerteti.

A lap többi cikke közül kiemelkedik Kertész Jánosnak az ungvári kárpátaljai tudományos társaság munkásságáról írott beszámolója. Egy érdekes cikk a városi tisztviselők társadalmi helyzetével foglalkozik és rámutat arra, hogy milyen fontossága van a városi tisztviselők testületi szellemének megerősödésére. A Városok Lapja ezután foglalkozik Szombathely jubileumi terveivel és azokkal az ünnepekkel, amelyek Kiskunfélegyháza fennállásának kétezszéves évfordulója alkalmával tartott.

A városkép sorozatban Kaposvárt ismerteti ez alkalommal Péchy Horváth Rezső. A képekkel ez alkalommal cikk bizonyára érdeklődést fog kiváltani.

A lapot a megszokott gazdag rovatok egészítik ki és teszik teljessé. A Városok Lapja rovatból ez alkalommal két cikk is kiemelkedik. Az egyik Erdély speciális kérését tolmácsolja a rádióval szemben, a másik a magyar honi külföldi tudományos intézetekről nyújt áttekintést. A Mi Újság a városokban? című rovatban egy beszámolót kapunk Kolozsvár közigazgatásáról és több apróbb ismertetőt.

## Megjelent a Magyar Szárnyak legújabb száma

Öt éves fennállását ünnepli ebben a magyar repülés népszerű folyóirata, mely 1938 júliusában indult meg János István szerkesztésében.

Bisite Tibor alezredes a Légiháború című cikksorozatban a levegő uralmáért folyó gigászi küzdelem legfrissebb eseményeit írja le. Udvary Jenő repülőőrnagy az egész világ repülővonalozású eseményeiről ad hű krónikát.

Raczko Lajos egyik neves berepülőpilótánkkal folytatott beszélgetéséről ad számot. Winter Mihály Heinz Rühmannal, a neves német filmszínész-repülőőrrel ír. Vitéz Hefty Frigyes repülőegyesületeink számára mond értékes gondolatokat.

Nagy Ernő páncéltörő és páncélozott repülőgépek címmel két érdekes új repülőtechnikai vívmányt foglal egybe. Számos más értékes műszaki, sportvonalozású cikk, a magyar repülőélet eseményeiről írott képes beszámolók teszik a lapot nemzeti repülésügyünk hű tükrévé.

A lap ára változatlanul 50 fillér. Mutatványszámot a kiadóhivatal (VII. Király utca 93.) kézzel küld.

## Zászlók

cimboriumok, szentségtartók, stb.

## Oberbauer A. Utóda

Magyarország legrégebbi templomberendező és zászlókészítő vállalata  
Budapest, IV. Váci-utca 41 sz.  
Alapítási év 1863. Tel. At. 83-3-44  
80 éves cég.

## Felhívás a Leventékhez!

Kaptuk az alábbi sorokat közlésre:

„Felhívjuk azon (cserkész, diákkoptáros, stb.) iskolás és iskolán kívüli Leventéket, valamint a szövetség tagjait, akik szabadidejükben és a nyári szünet alatt fontos közérdekű feladatok elvégzése mellett szép mellékkeresethez akarnak jutni, hogy összeírás végett haladéktalanul jelentkezzenek.

A nagyváradi Levente Gazdasági Szövetség termelő-, gyűjtő- és értékesítő munkájában részt vehet mindazon leventeköteles ifjú, aki tagja a Szövetségnek, illetve belépési szándékát a szokásos (név, születési hely és idő, szülők neve és lakcím) személyi adatok és a munkakör feltüntetése mellett írásban jelenti a Szövetségnek — Lázár Vilmos-u. 9. szám alatti — címére.

A Szövetkezet közelebbi munkaterve a következő: A Leventecsapatok nyári szünetére hivatkozva, írásos megállapodás alapján teljes művelésre kiadjuk a további munkálatokra váró ricinusterületeket. Egy-egy terület megművelésére a Leventék lakóhelye szerint és szükséghez képest 8—15 tagú csoportokba ossza be a jelentkezőket a Szövetség. Kivánatosabb azonban, ha a Leventék kész csoportokba tömörülve jelentkeznek.

Július hó 5-től a városban hulladék és selejtpapír gyűjtés lesz. Fogatott járművek járnak be a várost Leventék kíséretében. A gyűjtésben résztvevő Leventék díjazásban részesülnek. A legszebb eredményt felmutató gyűjtőcsoportok jutalmat kapnak.

A háborús nyersanyagok hiányának pótlására igen fontos a hulladékok gyűjtése és beszolgáltatása. Ezt a nagyközönség és Leventéink előtt nem kell külön hangsúlyozni. Annál inkább sem, mert a filmszínházakban, a napilapok hasábjain, falragaszokon folyamatosan van a sorrendben lévő hulladékok gyűjtésének irverése.

Nagyváradon sok vagonnyi hulladék anyag kallódik. Ha a köz- és magánhivatalok, vállalatok, üzemek és háztartások magasabb szempontokból eredő köteletségérzetből gyűjtik ezen anyagokat, akkor Leventéink is minden bizonnyal egymással lelkesen versengve fogják összeszedni és beszolgáltatni.

Később ugyancsak sor kerül ismét a vas- és fémhulladék, rongy, haj, szőr, bőr, gumi, csont, üveg stb. hulladékok összegyűjtésére. Addig is szorgalmasan gyűjtögetjük ezen hasznosítható nyersanyagokat. A beszolgáltatásra váró összegyűlt hulladékok mennyiségét és tárolási helyet kérjük közölni.

Levente Gazdasági Szövetség  
Nagyvárad

## Ujabb utlevelek érkeztek a nagyváradi rendőrségre a délerdélyi diákok részére

Hétfőn kell jelentkezni a megérkezett utlevelekért

Nagyvárad, július 3. A nagyváradi rendőrség közli az alant felsoroltakkal, hogy megérkezett részükre az utlevél, amelynek alapján hazautazhatnak szüleikhez Délerdélybe. Hétfőn délelőtt 10—11 óra között jelenjenek meg a rendőrség első emelet 16-os szobájában, ahol az utleveleket átvehetik:

Abrahám Teréz, Babál Irén, Bagi László, Bokk Irén, ifj. Bali József, Balogh Sándor, Benedek Éva, Besechel Gabriella, Biró Ferenc, Biró Julia, Bokor Irma, Boros Ferenc, Boros Mihály, Cserni Béla, Dauer Etelka, Diószegi Sándor, Eder Szilárd, Erdei Klára, Fehér Ferenc, Fodor Magdolna, Goguc Ti-

bor, Guga Kornél, Ipacs Zoltán, Király Erzsébet, Kiss István, Köteles Pál, László Miklós, Mágory Ottó, Muzslay Oszkár, Mohácsi Károly, Nagy Aranka, Nagy Irén, Nemes Zsuzsanna, Németh Gorgetta, Nyári Margit, Nyíri Erzsébet, ifj. Nyíri János, ifj. Orbán József, Papp Ilona Olga, Plokay János, Réhon József, Semsey Andor, Sipos Gábor, Szabó Irén, Szabó Nándor, Szász József, Szász Károly, Szeitz József, Szelezsán Ilona, Szemes Gyöngyi, Szigjártó Antal, Szurmik József, Valentin Edit, Winkler Éva, Vízvári Margit, Zahar László, Zennon Ferenc.

## Orosz egyetemi tanár érdekes cikke egy svájci lapban

Hihetetlenül alacsony a szovjet munkás életszínvonala

Brüsszel. (MTI.): A Soir című brüsszeli lap részletes cikket közöl Gratov volt orosz egyetemi tanár tollából, aki a szovjetben működött. A tanár a német csapatok bevonulása a Szovjetunióban élt és rengeteget szenvedett a GPU-tól. 1930-ban több orosz egyetemi tanárral együtt letartóztatták és évekig börtönben tartották. A szovjet munkás-élet anyagi helyzetéről azt írja, hogy

végtelen igénytelenek és boldog az, aki nek tető van a feje felett és egy évben egy inget, vagy ami még ritkább, egy pár cipőt vásárolhat. Őszeköttetésben állt moszkvai és leningrádi egyetemi tanárokkal és szinte naponta tapasztalhatta, hogy a szovjet önálló gondolkodású tudósai hogyan kerülnek börtönbe vagy száműzetésbe.

## Új kenyérárak lépnek életbe július 1-én

Nagyvárad thj. város polgármestere 3706—1943. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Értesitem a város közönségét, hogy a 3850—1943. K. M. számú rendelet értelmében július 1-től kezdve a kenyér ára kicsinyben 58 fillér, nagyban 55 fillér, a 4.4—4.5 dkgr-os sulyu, nulláslisztből készült vizes-zsemle, császárzsemle és vizeskifli kicsinyben 10 fillér, nagyban 8.5 fillér darabonként. A nulláslisztből készült 4.5 dkgr. sulyu percc nagyban 9 fillér, kicsinyben 11 fillér, vendéglőkben és szórakozó helyeken 14 fillér, moziban és színházban 16 fillér darabonként.

A bérsütés (vendégkenyér) díja kg-ként 12 fillér. Nagyvárad, 1943. július 2-án. Dr. Soós, polgármester.

## Keresztény magyar

keresztény

magyarnál vásárol

## Felszentelték a szalvatoriánusok nagykarolyi templomát és rendházát

Nagykarolyból jelentik: Július 2-án szép ünnepség keretében szentelte fel Scheffler János szatmári, püspök a Szalvatoriánus-rend új nagykarolyi rendházát és templomát. Mindkettő a volt pénzügyigazgatósági épületben nyert elhelyezést. Az épületet, amely a pénzügyigazgatóság Szatmára való áthelyezése óta üresen állt vagy katonai beszállások célját szolgálta, a szatmári püspökség költségén alakították át. Egyelőre két szalvatoriánus páter működik Nagykarolyban. Vezetik a város keleti részében létesített új plébániát.

## Megjelent az Ifjú Repülő

a magyar fiúk kedvenc repülőújságja. Változatos gazdag tartalma leköti ifjúságunk figyelmét és a nemzetvédelmi szempontból is annyira fontos repülésnek neveli az új utánpótlást. A lap új modelltervezését, érdekes repülő műszaki ismereteket közöl, érdekesítő elbeszéléssel, regénnyel tarkítja mindig időszerű és tanulságos mondanivalóját.

Az Ifjú Repülő, mely kétségteljesen ifjúságunk legérdekesebb és igen hasznos olvasmánya, változatlanul 30 fillér számunként. Mutatványszámot kívánatra a kiadóhivatal (VII. Király utca 93. ez.) küld.

Új műterem

egnyílt!

## Somhegyi Irén

modern fényképezési műterme, (volt „Julietta“)  
Rákóczi-út 6 szám.

12 „ANGELO“ cégnek volt első segédnöke.

## SPORT

## Lelkes érdeklődő tábora van a NAC-nak minden városban

Követeljük a NAC jövőévi bajnokságát — írják a lelkes pécsi NAC szurkolók. Érden az egész előjáróság, de Kassán is mindenki Nagyváradnak szurkol

Több ízben beszámoltunk már arról, hogy milyen kedves, ragaszkodó hangú levelekkel halmozzák el a NAC-ot az ország minden részéből. Megírtuk, hogy ezek a levelek naponta érkeznek és legfőbb kívánságuk a NAC-jelvényhez jutni, vagy tagul jelentkezni, de a biztató hang sem marad ki egyetlen írásból sem.

A bajnokság befejezése óta sem szünt meg a nagy levelezés, több száz szurkoló kereste fel azóta is kedvenc csapatát sorával és ezek a levelek különösen tanulságosak. Jó példát mutatnak a tulszigoru helyi szurkolók felé, hogyan kell megbecsülni a csapatot akkor is, ha elesett a bajnokságtól, hogyan kell lelkesen kitartani továbbra is mellette és miként kell reménykedni, biztatni a jövő tekintetében a gyáva, sportszerűtlen lemondás és okatlan kritika helyett.

Ezek a levelek nem akkor íródtak, amikor a csapat bajnoki hajrájában még az érdektelenebb sportfigyelői is feltűztek, hanem akkor, amikor a bajnokság elveszett, tehát könnyebb volna arányos állni a NAC-művel. Lelkesülünk néhány levelet a sok száz közül, az érdekeltek okulására.

## Kassáról:

„Szíves üdvözetemet küldöm minden NAC-játékosnak, vezetőnek és szurkolónak egyaránt. Arra kérem a NAC hivőit, hogy mások a bajnokságot ne engedjék az utolsó forduló sorsára bízni, hanem elejétől kezdve készüljenek, hogy mégis mutassák meg, hogy a vidék is tud úgy labdát rugni, mint a főváros. Ince II-nek külön üdvözetemet küldöm, Kolozsváron ismertem meg őt, a jégkorong torna során.

Sok sikert kívánok továbbra is a NAC-nak és legyenek szívesek egy NAC-jelvényt küldeni, hogy láthassák a többi itteni NAC-szurkolók is, hogy én is közéjük tartozom.

Sporttársi tisztelettel:

vitéz Bánk Olivér  
Kassa, Magyar-u. 11.

## Pécsről:

Tisztelt Vezetőség! Azzal a kéréssel fordulok a tisztelt Vezetőséghez, szíveskedjenek címre egy NAC-jelvényt küldeni.

Ha a NAC most nem is lett bajnok, jövőre majd lesz. Mi, pécsi szurkolók egy pillanatra sem szünnünk meg bizni és reménykedni a varadi zöldfehérekben. Erősítse meg a Vezetőség ott a csapatot, ahol szükséges, hogy a NAC lehessen az az első vidéki csapat, amelyik az NB I-ben bajnokságot nyer. Külföldön a vidék nagyobb szerepet játszik a sportban, mint nálunk, legyen a NAC uttörő ezen a téren. Hajrá NAC!

NAC-szurkoló:

Lovass János  
Pécs, Papnövelde-u. 1.

## Budapestről:

A NAC tekintetes Vezetőségének: Azzal a kéréssel fordulunk a tekintetes Vezetőséghez, hogy számunkra 2 db NAC-jelvényt szíveskedjenek küldeni. Nagyon kérjük azonban, hogy a csekket lehetőleg postafordultával küldjék meg címünkre, ugyanis mind a ketten műgyetemi hallgatók vagyunk és július 15-én ki leszünk helyezve az ország valamelyik részére vasutépítéshez és a jelvényt szeretnénk utnakindulásunk előtt kézhez kapni, hogy amerre járunk, mindenfelé lássák, hogy mi NAC-szurkolók vagyunk.

Szíveségüket előre is köszönjük. Szívvel üdvözljük a NAC-játékosokat, hogy a 2. helyet kivívták, jövőre még jobban fogunk szurkolni, hogy bajnokok lehessenek. Hajrá NAC!

Sporttársi üdvözléssel:

Ifj. Bencze Béla és Eöszé Gyula  
műgyetemi hallgatók Budapest, Margit-körút 48. I/12.

## Érdről

Tekintetes Elnökség! Kérem, hogy

## Jól szerepeltek a nagyváradi leventék a budapesti országos atlétikai versenyen

Nagyvárad leventéi számarányukhoz képest jól szerepeltek a budapesti országos levente atlétikai versenyen. Magasugrásban Bondár 3. helyezést ért el 160 cm-el, Pálkás 5. lett 110 m-es gátfutásban Bertóti a 6. helyre került 18.8 mp-es idejével.

Holnap indulnak a nagyváradi atléták a Kolozsváron rendezendő kerületi atlétikai versenyre.

Az NSE atlétizáló és kosárlabdázó

részemre 40—50 NAC-jelvényt küldeni szíveskedjenek, eladás végett, mert itt az egész községi előjáróság NAC-szurkoló. Ebben nekem is van egy kis részem, mert tessenek elhinni, hogy családom után minden gondolatom a NAC Érdről minden pesti NAC-mérkőzésre felvonulunk vagy 100—150-en és úgy érzem, hogy ez a tábor jövőre még jobban kiszélesedik. Bennünket nem kedvetlenül el, hogy csak második lett csapatunk, tovább is lelkesen szurkolunk és majd lesz még első is.

Az itteni vezető urak kértek meg, hogy részükre jelvényt szerezzenek, mert igen lelkes NAC-hívek és rövidesen több tag is fog jelentkezni.

Kérésem megújítása mellett, kívánok a csapatnak továbbra is sok sikert és a Szent István Kupához sok szerencsét. Mi is ott leszünk és szurkolunk.

Sezbb jövőt:

Császár Ferenc

Érd, Postás-telép, Strand-utca, Fajér megye.

## Kerékpár

A „Nagyvárad város bajnoka” címért kiírt kerékpáros verseny megfelelő számu nevezés hiányában, bizonytalan időre elmarad

## Hosszu ideig nem tarthatnak istentiszteletet a súlyosan meg rongált kölni dómban

Husz nagy rombolóbomba hullott a világhírű műremek közelébe

Kölnből jelentik: A bombáktól meg rongált kölni dómban elsőnek Frings dr. őrség sietett a kora reggeli órákban. A füsttől kormos arccal jött elő a püspöki palota romjai közül. A bombázás áldozatai között van Mölderns dr., a dóm énekkarának karmestere, aki Bachem professzorral együtt sok külföldi uton vezetett és vezényelt a világhírű kölni egyházi énekpart. A katolikus egyházközség azonkívül több lelkeszt és apácát gyászol.

A kölni dóm építőmesterének segédje, aki a bombázás éjszakáján légoltalmi őrséget teljesített, elmondta, hogy mintegy husz nagy romboló bomba hullott a dóm közelébe. Az egyik bomba a dóm

északi mellékhajójának csúcsoromzatát találta, átütötte a tetőt, becsapódásakor felrobbant, mintegy 50 méter magasságban ledöntötte a hatalmas tömegű gerendázatot, a rozettákat és a súlyos kövek szörnyű robajjal a keresztboltozatra zúdultak. A rázkódtatás olyan erős volt, mintha földrengés ingatta volna meg az egész dómot. Egy többmázsás rozetta a romok alatt fekszik. A dóm a pusztítás következtében szörnyű képet mutat. Istentiszteleteket a beomlás veszélye miatt hosszú ideig nem tarthatnak benne. A kölni dóm papsága — mondta végül az építőmester segédje — valószínűleg kénytelen lesz a szabadban tartani az istentiszteleteket.

## Országos levente céllövő bajnokságok Szolnokon

Július 10—11-én tartják meg Szolnokon az Országos Levente Céllövő versenyt. A versenyeken résztvehetnek azok a társadalmi sportegyesületekben igazolt iskolán kívüli leventék — ha tizenkilenc évesnél fiatalabbak — akik az 1942-iki Országos Levente Céllövő versenyen vagy a sportszövetség által rendezett országos bajnokságon még bajnokságot nem nyertek, illetve első helyezést nem értek el. A versenyen csapat- és egyéni versenyszámok szerepelnek. A csapatok létszáma 7 fő, amelyek közül az 5 legjobb köreget elért eredménye számít.

A Levente Hírközpont jelentése szerint, az Országos Céllövő bajnokságon az ország legjobb 140 levente céllövője mérkőzik, igazolva azt a tételt, hogy a „Céllövészet mindig hővédelem!”

Az Országos Levente Uszóversenyt Esztergomban július 24—25-én rendezik meg.

## Mennyi a kéményseprési díj?

21 fillér számítható a vidéki városokban

Az iparügyi miniszter tudomására jutott, hogy egyes hatóságok, illetve a kéményseprői díjak előírására hivatott községi előjáróságok a kéményseprő díjakról szóló rendeletet nem értelmezik egyöntetűen. A helytelen magyarázatokból eredő zavarok elkerülése végett, az iparügyi miniszter most az illetékesek tudomására hozza, hogy a kémények egyszeri tisztításáért nemcsak alapdíj, hanem ugynevezett osztálydíj is számítható. Eszerint tehát Budapestben egy közönséges földszintes ház kéményének tisztításáért 16 fillér alapdíj és 3 fillér osztálydíj, tehát összesen 19 fillér, vidéki városokban összesen 21 fillér, kis- és nagyközségekben pedig összesen 26 fillér számítható fel. (Magy. Tud.)

## Borzalmas módon végzett magával egy szerencsétlen anya

Borzalmas tragédia tartja izgalomban Nagykároly lakosságát. Mint a rendőrkapitányság rövid távbeszélő jelentésében beszámolt róla, Hajdu Jánosné 35 éves ottani lakos gyermeke halála feletti bánatában a vonat elé vetette magát, mely darabokra szaggatta.

Hajduné gyermeke most hunyt el. A szerencsétlen anyát annyira megráztta a gyermek elvesztése, hogy szinte félőrülten jajveszékelt. Kijelentette, nem kíván tovább élni, mert gyermeke nélkül az élet is elvesztette szemében az értelmét. Hozzá tartozói fokozott gondnal ügyeltek rá s azt remélték, hogy az idő múlása majd számára is meghozza a lelki vigaszt. Tegnap éjjel azonban Hajduné ki-játszotta a környezet éberségét. Három óra után kilopódzott a házból s a szilágysági vasut töltésére szaladt. Ott megvárta a legközelebbi vonatot és a mozdony elé vetette magát. A kerekek keresztülgázoltak rajta és megölték. Az ügyben nyomozás indult

# RÁDIÓ

## VASÁRNAP, JULIUS 4.

### Budapest I.

- 7.30 Fohász. Szózat. Reggeli zene.  
8.15 Hírek.  
8.30 Öszinte beszéd.  
9.00 Egyházi ének és szentbeszéd a Szt. Flóriánról elnevezett budai görög katolikus magyar plébániatemplomból.  
10.00 Egyházi ének és szentbeszéd a felsővizvárosi Szent Anna plébániatemplomból. A szentbeszédet dr. Schaub Zoltán mondja.  
11.15 Evangélikus istentisztelet. Igét hirdeti Walf Lajos tb. esperes.  
12.15 Levente műsor.  
12.55 Országos Postászenekar.  
13.45 Hírek.  
14.00 Művészlemez.  
15.00 A földművelésügyi miniszterium rádióelőadássorozata.  
15.45 Táncozunk, nevéssünk.  
17.00 Magyar nóták.  
17.50 Wass Albert elbeszélése.  
18.10 Szervánszky Péter hegedül.  
18.35 Mészáros Agi versket mond.  
19.00 Az olasz rádió műsorából.  
19.40 Részletek a Madarászból.  
20.50 Hangképek a vasárnap sportjáról.  
21.10 Filmdalok.  
21.40 Hírek.  
22.50 Ki mit szeret?

### Budapest II.

- 9.00 Mindenből egy keveset.  
12.15 Kamarazene.  
15.00 A rádiózenekar műsorából.  
15.45 Dezsényi Béla dr. előadása.  
16.10 A szegedi Vasutasok Dalköre.  
16.35 Közvetítés a győri kulturpalotából.

## HÉTFŐ, JULIUS 5.

### Budapest I.

- 5.40 Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.  
6.40 Ebresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Reggeli zene.  
10.15 Zenekari művek.  
11.15 Ifj. Toronyi Gyula énekel.  
11.40 Eörsy Julia dr. előadása.  
12.10 Rendőrzene.  
13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.  
14.00 Szalonötös.  
15.00 Budapesti honvéd őrzásleány zenekara.  
15.30 Rády Barna előadása.  
15.50 Csepreghy Gyula tilinkózik, kíséri Horváth Janesi cigányzenekara.  
17.00 A Közellátásügyi Miniszterium előadássorozata.  
17.15 Közvetítés a Hunnia filmgyárból.  
17.50 Koskenniemi, a finn költészet mestere.  
18.20 Az I. honvédgyalogezred zenekara.  
19.00 Innocent Vincze Ernő riportja hanglemezekkel.  
20.20 Látogatás Bernáth Aurél festőművésznél.  
20.50 Könnyű zene — könnyű percek.  
22.10 Vidák József cigányzenekara.  
22.50 Zenekari művek.

## KEDD, JULIUS 6.

### Budapest I.

- 5.40 Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.  
6.40 Ebresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Reggeli zene.  
10.15 Szórakoztató zene.  
11.15 Hangszerszólók.  
11.40 Divattudósítás.  
12.10 Weidinger Ede szalonzenekara.  
13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.  
14.00 Radics Gábor táncgyűjtése.  
15.00 Budai Mandolinzenekar.  
15.30 Gyermekdélután.  
15.50 Délutáni muzsika.  
17.50 Agyagfalvi Hegyi István elbeszélése.  
18.10 Farkas Józsa cigányzenekara.  
19.00 Hangképek Sümegről.  
20.00 Kishíndi Komposcht Nándor vezér őrnagy előadása.  
20.15 Johann Strauss-est.  
22.10 Gáspár Lajos cigányzenekara.  
22.50 Táncczene.

### Budapest II.

- 19.00 Mezőgazdasági felőra.  
19.25 Dr. Vitéz Papp Zoltáné Kovács Edit zongorázik.  
19.50 Jókai Tibor dr. előadása.  
20.10 Hajdu István gondolkázik.  
20.35 Vitéz Dréhr Endre vadásztörténet.

## SZERDA, JULIUS 7.

### Budapest I.

- 5.40 Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.  
6.40 Ebresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Reggeli zene.  
10.15 Székesfővárosi Tűzoltózenekar.  
11.15 Pallagi János hegedül.  
11.40 Gál Zoltán dr. előadása.  
12.10 Rádiózenekar.  
13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.  
14.00 Dalok.  
15.00 Pertis Pali cigányzenekara.  
15.35 Környei Elek előadása.  
16.00 Liszt: Magyar fantázia.  
17.00 Berlini filharmonikusok.  
17.10 Gál László előadása.  
17.25 Csizmás kandur. Mesejáték.  
18.00 Honvédműsor.  
19.00 Pillangókisasszony. Dalmű.  
21.10 Bodnár Richárd előadása.  
21.25 Mecseki Rudolf zongorázik.  
21.10 Melles Béla-zenekar.  
23.10 Magyar nóták.

### Budapest II.

- 19.00 Zenés nyáresti séta Budapesten.

## CSÜTÖRTÖK, JULIUS 8.

### Budapest I.

- 5.40 Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.  
6.40 Ebresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Reggeli zene.  
10.15 Az I. honvédgyalogezred zenekara.  
11.15 Olasz népdalok és katonanóták.  
11.40 Fényvad Ernő felolvasása.  
12.10 Országos Postászenekar.  
13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.  
14.00 Rádiózenekar.  
15.00 Szórakoztató zene.  
16.00 Közművelődési előadássorozat.  
17.00 Magyar nóták.  
17.50 A Magyar irodalom regénye.  
18.15 Furka Gizella hangversenyétűdöket zongorázik.  
18.35 Pusztai Sándor verseiből ad elő.  
19.00 Táncczene.  
20.00 Előadás a debreceni Nyári Egyetemről.  
20.15 Brahms-est.  
22.10 Szendlay László cigányzenekara.  
22.50 Magyar operett-részletek és háborús dalok.

### Budapest II.

- 19.00 Zsámboki Miklós gondolkázik.  
19.25 Szombathy Viktor elbeszélése.  
19.40 Conservatoire-zenekar.  
20.00 Apoljuk a magyar nyelvet.  
20.15 Késő esti vendég.  
20.30 Fábry Éva énekel.  
21.30 Lőversenyeredmények.

## PÉNTEK, JULIUS 9.

### Budapest I.

- 5.40 Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.  
6.40 Ebresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Reggeli zene.  
10.15 Operarészletek.  
11.15 Folyamerók szalonzenekara.  
11.40 Gáspárdy Géza dr. orvosi előadása.  
12.10 A rádiózenekar műsorából.  
13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.  
14.00 Orlay-táncczene.  
15.05 Budapesti kórus.  
15.30 Kessler Hubert dr. előadása.  
16.00 Dr. Balázs Gyula magyar nótákat zongorázik.  
17.00 Rendőrzene.  
18.00 Német hallgatóinknak.  
18.20 Indulók.  
19.00 Letűnt századok magyar zenéje.  
19.55 Illyés Gyula verseiből ad elő.  
20.10 Táncozunk, nevéssünk.  
21.00 Karczós Béla előadása.  
21.10 Pertis Jenő cigányzenekara.  
22.10 Szórakoztató zene.  
23.00 Csajkovszkij: IV. szimfónia.

### Budapest II.

- 19.00 Örökség-melodíák a múlt század legszép operettjeiből.  
20.10 Halasi Nagy József előadása.  
20.35 Eyssen Irén énekel.

## SZOMBAT, JULIUS 10.

### Budapest I.

- 5.40 Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.  
6.40 Ebresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Reggeli zene.

- 10.15 Zenekari művek.  
11.15 Sovinsky László szalonzenekara.  
11.40 Barys Irma felolvasása.  
12.10 Melles Béla zenekar.  
13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.  
14.00 Gáspár Lajos cigányzenekara.  
15.00 Délutáni muzsika.  
15.30 Dr. Rudolf Lóránt előadása.  
17.00 Se szó se beszéd — muzsika.  
18.00 Márkus László csevegése.  
18.15 Hangképek innen-onnan.  
19.00 Vidák József cigányzenekara.  
19.30 Szitnyay Zoltán beszél Selmechnyáról.  
19.55 Vidám zenés hétvége.  
22.10 Roosz Emil együttese játszik.  
22.50 Táncczene.

### Budapest II.

- 18.50 Mezőgazdasági felőra.  
19.15 A pestszenteszabti Általános Munkás Dalkör.  
19.40 Kodály-művek.

## VASÁRNAP, JULIUS 11.

### Budapest I.

- 7.30 Fohász. Szózat. Reggeli zene.  
8.15 Hírek.  
8.30 Öszinte beszéd.  
9.00 Unitárius istentisztelet. Igét hirdeti Lőrinczi László.  
10.00 Református istentisztelet. Igét hirdeti Muraközy Gyula.  
11.00 Egyházi ének és szentbeszéd a Szt. Domonkos-rendi plébániatemplomból. A szentbeszédet Kúhár Flóris bencés házfőnök mondja.  
12.15 Leventeműsor.  
12.55 Az Operaház zenekara.  
13.45 Hírek.  
14.00 Művészlemez.  
15.00 A Földművelésügyi Miniszterium rádióelőadássorozata.  
15.45 Magyar nóták.  
16.30 Hírek magyar, német, román, szlovák és ruszin nyelven.  
17.00 A német birodalmi rádió műsorából.  
17.25 Szemeré Klára csevegése.  
18.10 Közvetítés a Hungári parkból.  
19.00 Barabás Sári csevegése.  
19.10 Dániel Ernő zongorázik.  
19.30 Saád Béla csevegése.  
19.55 Kék Duna mentén.  
20.00 Hangképek a vasárnap sportjáról.  
21.25 Berlini Filharmonikusok.  
21.40 Hírek.  
22.15 Ki mit szeret?

## APRÓHIRDETÉSEK

### Állást nyee

Cipészegédeket faszegezéshez felvesszünk. Szabó cipőgyár, Gróf Tisza István u. 21. 329

Öskeresztény gépirőnt felvesz dr. Lintner ügyvéd, Ritoók Zsigmond u. 18. 326

PÉNZBESZEDŐT biztosítékkal keres nagyvállalat. Címet a Magyar Lapok kiadói hivatalába kér.

Komp átjáráshoz értő felvétetik. Vitéz utca 33. 340

Gyakorlott tisztviselőt felvesz mentőállomás. 334

### Állás keres

Könyvelésben jártas kereskedelmi irodai gyakorlattal rendelkező — joghallgató állást keres. Címet a kiadóba kér. 322

Öskeresztény, érettségizett, mérlegképes könyvelő, levelező, gépirő, állást keres. Cím a kiadóban. 317

### Adós-vétel

Eladó 3 lámpás Standard rádió. Kolozsvári u. 32. 333

Tangóharmonika 120 basszusos eladó Varga, Szent Anna u. 33. 290

Ráday Gedeon utcában nyolclakásos nagytelkű bérház 30.000 pengőért eladó. Jelinek ingatlaniroda, Teleki u. 2. 344

Egy világos tropikál öltöny közpétre eladó. Schlauch-tér 6. Szabónál. 338

Kombinált-szoba, konyha, rekamier eladó. Verő asztalos, Kapucinus-utca 11. 306

## Különféle

Fertőtlenítést, poloska, mely és mindennemű fergék irtását 38 évi gyakorlattal vállalja. Varga, Danko Pista-utca 6. Telefon 27-56. 313

Brandisz magánnyomozó iroda nyomoz, megfigyel, informál. Nagyvárad, Hodossy u. 30. 335

Paragázzal poloskát, molyt, petéit mindenből felelősséggel irtja. Csutorás Szigligeti u. 7. Telefon 14-21. 664

Kölcsonkét betáblázásra gyorsan kiessz közöl Jelinek ingatlaniroda, Teleki u. 2. 345

Társulnék 4000 pengővel iparvállalathoz vagy üzlethez. Cím a kiadóban. 337

30.000 pengővel társulnék közreműködéssel kereszény üzletbe vagy vállalatba. Cím a kiadóban. 336

Könyvelést, könyvek felfektetését, vezetését, ellenőrzését, szervezését, adóvek helyességének felülvizsgálását szakszerűen és lelkiismeretesen intézi Tóth Gizella könyvelési irodája, Hlatky Endre-utca 3. II. em. 7. 257

Jó házikoszt kihordásra is kapható. Matyas Etterem, Katolikus Kör. 258

## Ingatlan

Biharkeresztesen négyszobás uri magánház, 4 hold szántó, gyümölcsös szőlővel eladó. Jelinek ingatlaniroda Teleki u. 2. 343

Földbirtokok eladók: 32 katasztrális hold kitűnő minőségű 72.000 pengő, Nagyváradtól 17 kilométerre, eladó, továbbá Bakonyszegen 10 hold 30.000 pengő, Nagyváradtól 10 kilométerre 45 hold. Jelinek ingatlaniroda, Teleki u. 2. 342

Eladók: magánházak, kisebb házak 8-10.000 pengő között, telkek 10-15.000 pengő között, bérházak. Jelinek ingatlaniroda, Teleki u. 2. 341

Eladó Toldon Bihar megyében 13, esetleg 17 hold búzatermő föld egy tagban. Erdeklődni lehet Bóna Józsefnél, Toldon.

Eladó kül városban háromszor egy-szobás, konyhas téglaház nagy udvarral, fuvarosnak nagyon alkalmas 14 ezer pengőért. Öv. Tatiné, Szigligeti utca 12. Telefon 28-74. 309

## Lakás

Elcserélném dbreceni 2 szobás, fürdőszobás emeleti lakásomat nagyváradi 3 szobás komfortos lakással. Ajánlatokat „Főtisztviselő” jellegre kérek. 339

Butorozott szoba magános urnak kiadó. Gömbös Gyula u. 27. 325

Elcserélném két kis szobás fürdőszobás lakásomat 2-3 szobással. Wesslényi u. 11. 332

## Oktatás

Egyetemi hallgató, polgárista fiúk — és lányok — javító vizgára való előkészítést felelősséggel vállalja. Címet a kiadóba kér. 323

Szabó Ferenc GYORSIRÓ, és GÉPIRŐISKOLAJA, Nagyvárad, Sal Ferenc-utca 12. (Eng. szám 3329/1941.-42.) Vidékieknek vasúti kedvezmény. — Telefon: 29-78.

## NYADOLAJADONGS.

### SENET LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelőszerkesztő: Dr. Pál Árpád. Kiadó: Dr. Scheffler Ferenc. Szent László-nyomda R. T. igazgatója.

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén. Nagyvárad, Szilágyi Dezső utca 5. szám.

Postatakarékpénztári ceckek számlánk száma: 72.301.